

فکر

صافی : ۵

زمبر ۱ اپریل ۱۹۲۷

جلد : ۱

مصابہ

۳۰ آگستوس دوملی پیکار

اسکیشہر - آفیون قرہ حصار - عشاق
مثلی آراسندہ ۳۳۸ سنہ سی آگستوسنک
صوک آلتی کونندہ جریان ایدن قانلی
وشانلی میدان جنکنک بشنجی ییل دونو-
مندہ یز. ۳۳۸ سنہ سندنہ اورادہ جهان
غو غارینک اک علویسی یاپیلدی. ماجرایہ،
احتراسک قویو وقارا کلک درینلکیرینہ
آتیلان برکوچوک ملت، اوساحہ دہ
خسرانہ، حقنی، شرفی، تاریخی واستقلالنی
قورتارمغہ وقورومغہ مجبور قالان بریوک
ملت دہ، ینہ اوطوپراقلدہ استقبالنہ
قاووشدی. آناطولییدہ کی تورک وارلنی،
کوچک آسیادہ بویوک یونانستاننی میدانہ
کتیرمک ایستہ ینلری، طوپلریلہ، توفنکاریلہ،
قراللری، دیلوماتلری، مشوقلری، یارد-
مجیلری، قوماندانلری واوردولریلہ تارومار
ایتدی.

عثمانلی ایمپراطورلغنی آوروپادہ و آسیادہ
عصرلردنبری، بعضاً قوتلہ، بعضاً حیالہ
ومفسدتلہ، کاه منفرداً وکاه مشترکاً پارچہ
پارچہ ایدنلر، ایمپراطورلغک کتلہ اصلیلہ-
سنی دہ، تورک ملتنی دہ اورتہ دن قالدیرمق

ایستہ مشلر، بوقارا املی قبلرینہ یرلشد-
یرمشلردی. عمومی حربہ کی مغلوبیت
اوزرینہ سلاحرمن آلینش، اردولرمن
بوزولمش، امیدلرمن قیرلش، فکرلرمن،
کوکللرمن زہرلہ نمشدی. منتظم برپلان
دائرہ سندنہ، نری ضغفہ دوشورمسی ملخوظ،
ولو کوچوک ولواہیتسز و بیسط اولسون،
ہر جارہ، ہر تدبیر نظر دقتہ آلیندی. هیچ
بری اہمال ایدلمہ دی. ہر نقطہ سندن، ہر
یانندن چورومش، چوروتولمش، بالطہ-
لانمش، طوتوشدورولمش بریوک چنارکی،
آناطولییدہ کی تورک وارلنی دہ دہ وریلہ جک،
عصرلردن اشتہارلہ بکلہ بن نتیجہ اللہ
ایدیلہ جک، احتراملر کاملاً تطمین اولنہ-
جقدی. عثمانلی ایمپراطورلغنی، تورک ملتیلہ
برلکدہ احیایہ واعدامہ محکوم ایدی.
قازاندقلری ظفرک عظمتیلہ کوزلری
قاراران غالبلر، تورک ملتک حقوق طبعیہ سنی،
حتی سادہ جہ یاشامق حقنی بیلہ طانیادیلر.
مملکتسدہ کی ملی انتباہی کورمک ایستہ مہ دیلر.
۳۲۴ - ۹۰۸ مشروطیت وقانون اساسی
استحالیہ سندن اعتباراً یوردمز دہ کندی
کوسترنہ، بالخاصہ متار کدن صوکرہ
آناطولییدہ حکومت حالندہ تعضوایدن
ملت فکرینہ و تورک ملتپرورلکنہ ساختہ
برجریان، حالت نزاع مخصوص برنوع
تیتربیش، برنوع بحران نظریلہ باقیورلردی.

چونکہ ووردقلری ضربہ لراوقدرامانسز،
صوندوقلری زہر لراوقدرشفاسز، آچد-
قلری یارہ لراوقدرالتیاسز دی.

دیشاریدن یوردمزہ عطف اولنہ جق
ہرہانکی برنظرک دماغلرہ کتیردیکی انطباع
دائما منفی اولیوردی. دوستلر اسفلی،
دشمنلر تختیار ایدیلر. خستہ آدام، برچوق
صاغلام کورونلری آتی قلجلرلہ، آتی
ضربہ لرلہ محوایدن بوبادرہ دن بالطبع قور-
تولامیہ جقدی ایشتہ متار کدن صوکرہ کی
سنہلرمن! ایشتہ اوسنہلر، ایچریسنہ نری
جذب ایدن اوچوروم...

بوکونکی دوستلرندن برقاچی طرفندن
تورک ملت، متار کدی متعاقب کوزلری باغلی،
اللری باغلی، مدافعہ سز، سلاحسنز بواولوم
اوچورومک کنارینہ کتیرلدی. متفقلردن
بری اک کوچوکی، شرہ اک قابلیتلیسی،
مدنی بروظیفہ یی ایفا ترانہ سیلہ، آنجق
افسانہ لردہ کورولن ملی حقنی استرداد
بہانہ سیلہ ملتیزی اوچورومہ آتمق ایشنی
درعہدہ ایتدی. بودولت، ونیزہ لوسک،
قسطنطنینک ولوئیدجورجک یونانستانیدر.
تورک ملتہ مزار یاپیللق ایستہ نیلن
بواوچورومک کنارندہ، آناطولی یایلا-
لرندہ ۳۳۸ سنہ قدرامانسز، فاصلہ سز
بربوغوشمہ اولمشدی. کیردیکی ہر نقطہ دہ
قاندن، کولدن، دوماندن ایزلر برقہرق

حیات قارینده نك بر مذهبیه یاشانور ؟

محمد امین بك «حیات» ك (۳۶) نجی صایسنده كی مصاحبه سنی (فیشر) امضاسیله استانبولدن «دویجه الكه مانیا چاپتونوغ» غزتمسینه كوندرلمش بره مطالعه به تخصیص ایدیور. مخابر دیمش كه : «مختلف ملكنلردن آ لینمش فكر- لرله تورکیه ده ، عالم حقنده برلشدیریجی بر تلقی حاصل اوله ماز و آنجق اسلامیتك یاشامش قیمتلرله بو تونكی حیات آراسنده كی بوشافی دوله دورابیله جك بره تفكرك یتیشمه سی سایه - سننده تورکیه ده (حیات) حقنده حقیقی برتلق وجوده كلیلیر .»

بومطالعله نك ایلک قسمته تعلق ایدن مطالعه به

ایلریله به ایلریله به سقاریه بویلرینه قدر اوزانان سفیل دشمن، اوراده انهمزاه اوغراقدن صوكره اسكیشهر- آفیون خطنه چکیلش، اوفاق، اك اوفاق چالی دبیلرینه قدر هر نقطه ده پوصوطوتمشدی . آناطولینك، بوسحرلی، اسرارلی و سومیی تورك یوواسنك یوكسك طاغلرندن ، كینیش یایلارندن ، یشیل اورمانلردن شیرین وادیلرندن، قطره قطره سوزوله رك میدانه كن تمیز ابرماق لر كی تورك عسکرلری طوبلان دیلر. آطه لر دك زدن مرمره به قدر برز اویه قائمه شكنده اوزانان استیلا سیدینك اوكنده، ۳۳۸ آغستوسنك ایكنجی نصفده ، براق سینه سنده ارضك اك یوكسك قدر تلرندن برینی طاشیان بر تورك عمانی حاصل اولدی . بركون تورك ملتك خلاص ، استقلال وانتقام عشق ، آتشدن بر فیرطنه حالنده بو عمانی قایناندی ، دالغه لاندیردی . آغستوسك تام یكرمی آلتیسی ایدی . اوصباح برقچ حمله دن صوكره تورك اردوسنك نچه لرله صارصیلان، یاریلان بوافتراس واحتراض سدی، آغستوسنك ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۳۰ نجی كونلرنده درین طراقه لرله ییقیلدی و ذره ذره داغیلدی .

ایچون بوباده دوشوندكلمی مشهور ازمیرك بویوك مجموعه سی اولان «فكرل» . یازمق ایستم . بر معنویتدن دیکر بر معنویتیه هیچ انقطا - عسز، فلسفی تعبیریله بر (دیومت continuity) ایله می کچیلیر ؛ یوقسه بویوك قرنلری بر برندن آیران عظیم فرقلی معنویتلر دیومتسزلك discontinuité ایله می اولور ؟ فیلسوف ومورخلر ارانسنده هرایکی احناك ده شدتلی طرفدارلری موجوددر . برنجیلره نوره هریکی مطلقا اسکیدن و بدریجه چیقایلدر ؛ ایدنچیلره كوره ده نظامك مقتون ومدافی اولان عقلك ایدنیک کندیسی ایچون دوغروایسه ده واقعه لرك دائما عقلی اولدینی ده میداده در . شو حالده مسئله قرون وسطی تعبیریله «خلقت» عصری تعبیریله «صیوروت» ویا «تكامل» ك طرز حصولیدر . دینلر حلقك طرز حصولنده متفق اولدقلری كی - آلتی كونده و یادفعا خلق - علمی تكامل نظریه سی ده «تراسفورمیزم» و «موناسیونیزم» اوله رق ایکی اجتهاده بولور . نمشدر . چونكه هر ایکی اجتهاده واقعه لرندن چیمش شهادتله مستنددر . اجنای حیاتده ده عینی حال مشهوددر . فوق العاده داهیلرك ظهورینه قدر جاری و حاكم اولان عرف و عادت یعنی عنعنه در . فقط بویوك داهیلر چیقنجه تدبیری برعنعنه اداره مصلحت رینه جذری بر عملیه حاكم اولغه باشلا یورور بونرك تأثیر یله دركه معنویتلرك آرتق ده كیشمش اولدینی مشعور بر حاله کلیور ؛ چونكه بونلر اسکی بیكسوب آثار - ركن شعورلی ویا شعورسز بر صورتده آرانان بیکی ده پرلكدده یاراتیورلر . بوخصوصه هر ایکی اجتهادك حقنی و یرمك ضرورتك . واقعه لر قارشیسنده نه قادر غیر قابل اجتناب اولدینی كوزلریله كورمك ایسته بیلر «استانبول دارا - لغتون امانی» نك «بویوك غازی به» دیبه نصرایتدیکی رساله ده الك معروف عالم ومتفكر - لر مترك شایان دقت احتیاسلریخی اوقومق كافیدر . اك باشدده دارالفنون امینی دوققورنورا - لدین علی بك وار . مثبت ومعینیتی بر طبابت علمنه منسوب اولدینی حالده بویوك برداهی اولان غازیك شخصیتی قارشیسنده : «اونك قدر - تلی یتیره دن ومنطقلری صوصدیران یوكسك وارافنده منجلی مختلف شخصیتلری دوشونمك لازمدر .» دیمك مجبور اولیور ؛ چونكه عیان اولمش بر واقعه بی تصدیق ایدیور ، دهاصكرا مسلك ومسامیسی معلوم اولان كوپریلی زاده فؤاد بك کلیور : «ایکی بیك سیللق تاریممك بو» شاه اثری «قارشیسنده ، بنده هر تورك كی شكران ونعمته مترافق برغرور دویارم

شیمدی به قادر هیچ رمانك تاریخی «مفكو - ره سی» بو قادر قوتله تمثیل ایدن بر قهرمان یاراتاماشدی . آنجاق «تورك ماتی» اوزون زمانلر چكیدی بویوك اضطرارلردن صوكره یكرمی عصرلق تاریخنك اسرارلی منبعلرندن بر قوتله ، «غازی» سنی یاراتدی آلتیریخی چیزدیكم كلهلر صیوروت یعنی تكامل حقنده ناصل لك رمنده بیدن كیدیله میه جكنی بر انطاق حق قلمندن كوستر میورلری ؛ (ویلام جه عیس) ك «اراده وحریت مخالفلری فكرأ معینیتی فقط قولأ وحسأ دائما اراده جیدرلر» دیعه سی نه دوغرودر . دوام ایدم . حقوق عامه مدرسی معبراشد بك : «تورك اك سطوتلی دوره - سنده استانبولی فتح ایدرك قرون اخیره دینلن صفحه تاریخی آجیدی ؛ مصطفى كمال توركه اك آجی كونلرنده اك فلاكتلی واك پریشان دملرنده مجرای تاریخی دكیشدیرمك» قدرتی بخش ایتدی نجم الدین صادق بك ده : «غازی نك یوكسك شخصیتی قارشیسنده دویولان وجد وحریت ، مثلی بولنیان بر فطرت شاه اثرینك تلقین ایتدیكی حسد .» حاله كه نجم - لدین صادق انتساب ایتدیکی دور قایم مكنتی اعتباریله بوتون داهیلری جمعیتك اثری اوله رق طانیدیفی حالده غازیك قارشیسنده «وجد وحریت» و «مثلی بولنیان بر فطرت شاه اثرینك تلقین ایتدیكی حس» له قارشیشیور .

بویوك غازی به نجه به قادر درت بش نسلدن بری یایلان شی اسلامی ده دوغریسی سقولا ستنك قیمتلره معاصر قیمتلری بر رینه قایناشدیرمق تجربهلری ایدی . وروشك اك صوك ومتكامل مثالی مرحوم ضیاكوك آلب اولمشدی . دینك اساسی «امر بالمعروف ونهی عن المنکر» ه ارجاع صورتیله جمعیتك طبیعی واجنای اراده سیله دینی عقیده لرك اراده سی توحید ایده جك رمنده یامشدی . وفق الواقع اوكانلجه به قادر یاسیلمق ایستنن تألیف لرك اك بکیسی واك معقولی ایدی . فقط مصطفی كالاك دهاسی ایشه قاریشینه كور - دوکوم کي بردرلو جوزوله مین اومستله اورته دن قالدهرق «افندیلر ، برك طریقت وار اوده آوروپا مدینتیدر» دیبه رك مسئله نك وضعی ده کیشدیردی وحقیق بولك اسکی مسئله ایله بی مسئله آراسنده كی بوشلفی دولدورمق دكل بی مسئله به بلاتررد باشلامقه اولدینی بوتون داهیانه اثر وموقعتلرله اثبات ایتدی . ایشته بوتون ترقیلرك آناختاری بوراده در . هرملنده اکثری تشکیل ایدن علی العاده فردلری كوره نه کیلر اولق و تعین ایش وظیفهلری یامقدر . فقط

بونلردن مهم برترق بکله منر . چونكه ترقی ایچون طبیعی زورلا مقاله آووجه کیره بیله جك برحاله کته مك لازمدر . بوده آنجاق دهالره اوله بیلیر . بونك ایچوندركه ژاپونیا کي بیکی انتباهه داخل اولان ملتلر بو حقیقی بك جابوق ، آكلادقلرندن ماتی مختلف احتیاجلارنده قوتلندیروب یوكساته جك داهیلرك یتیشمه سی قولابلاشدیرمق چاره لر آرامشدر ، بیلیم قای سنه اول ژاپونیا معارف نظری بویوك آلمان عالملرندن (اوسوالد) ه مراجعتله حکمت وکیمیاده یتیشمش داهیلرك حیات وشرائطنه دائر برأثر یازمه سی . رجا ایش بولر آلمانجه یازیلهرق «بویوك آدملر : Les grands Hommes» نامیله فرانزجه به ده ترجمه ایدیلشدر . ده موقراسی حیاتی ابتدائی تحصیلك ضرور - رتیه قادر آرمسره ترق وانكشاف اضطراری ده عالی تحصیل ایله دارا ایتونلر لا بوراتوار ، کتبخانه ، آستیتو وموزه لرك اعظمی راهبیت وفدا کارقله اوستلرینه دوشوله سی میچدر . بو کونه کی وبوندن صوكره کی نسللر فعال و یاراتچی بر فکر حیاتی قوروب ایشله نه نلرسه بوتون موایی بر طرف ایدن وزه مستقل وشرقلی بروطن قازاندران مصطفی كمال اكلاش وسومش اولقدن چوق اوزاق قالاچمنز کي کیتدیکه بی آمان برحاله كن حیات مجادله سننده ده کندیزی تهلکله برافش اولاجنز . بونی آبی ودرین دوشونلم . بونك ایچون تمیزوصفوتله دولوتازه حمله لرمنی اك صاغلام تملری آتامیه صرف ایدم . اك بویوك دقت وعلاقه منر بونقطه ده تكائف ایتمه دیکه بوجدی ایش یایماز . واقعا وظیفه نك مهم برقسی معارف سیاستمه ترتب ایدیورسه ده بوتون منورلرك بو حقیقت اطراننده طوبلانه لرلی آرز زمانده معنوی بویوك قوتلر یاراته جقدر . ایلک یاراتیجی خیرینی غازیك دهاسندن آلان بویوكی نسل بونی عصری حیاتی یاراتمایه باشلامش دهالری ده سومك وآكلامقه ترصین ایدهرسه آرز زمانده منورلر - مزده عظیم تبدلر اولاجقدر . چونكه هر بی معنویتك اك صاف ، اك تمیز واك یوكسلتیجی خاصهلری اونك ایلک قاینالرنده در . «تومانیزم» ، «ره فورما» و هیئت عمومی سیله «انتباه» هب بوقاینالره توجهله یسله مشلدر . بونلردن قانه قانه ایچمه دیکه مفکره مترك اسکی اعتیادلری کونکندن سوکمه منر . بوراده اوله یاراتچی «قوق البیرلر» و ارکه قدرت وعظمتلری آنجق ایچلرینه کیرمکه آکلاشیلیر . آرتق اولنری باشقه لرینك واسطه سیله طایقندن واز کچلم . دوغروندن دوغرویه کندیلرینه قوشالم . هرمنورک

بونلردن برقچ دوست وعاشق اولسون . معمار سنانك اثرلری کورمه دن و آکلامه دن ناصیل قدرتنك حدودلرینه اریشیله میورسه بونلرك اثریله ده حشر ونشر اولمادن عصریلک روحنی آتمش اولماز . بر (به حق) ، بر (ده قارت) بر (لوتر) کونش قادر ایدین وصیقا قدرلر . بونك آرقه سننده کی ظلامدن کندیلرینه یاقلاشجه انسانك بوتون حس و ذکاسنه بیکی وتازه بر جوالیت کلیور . تاریخ و دنیا بژدن ایشته بوجوالیتی بکلیور تورکلكك شرف واستقلالی ده بونی آمردر . یالکز بونك ایچون اول باول برچوق قصورلرمزدن تیکسینوب بونلری صمیمتله ترك اتمه منر لازمدر . آرتق نه محبت ، نه ده غرور آرقه سننده صاقلانمایم . بیلوب بیامه . دکرمزی انتباهه یاقیشه جق بر روح جیلاقلغه طابانلم . دهامزك ناشلیجه میزه سی اولان ساده ك وآچیقانی براقایم . چونكه آنجق بو حال ایچنده یاشامقه دركه فکروحس واراده لرمنر متساند اولاییلیر . تام معناسیله عصریشمه منرک دهامك مسامی ودهالره محتاج اولدینی بر دقیقه بیله اونوتمایم . منور کینجرك معین فکری غایه لرا طرافنده یامغه باشلا دقلری کوچوك جمیتله ، نشر ایتدکری مجموعه وکتابلره هر جهتن علاقه داراولام . بوراده ایکی قارپوزك بر قولوغه صیغیامه جغه ایمان ایدرحه سنه ایشانلم . هر کس کندیسی بر شیئه وقف ایتك امثالسز گوزه لکنی بیلسین ؛ کندیسی بونی یایامیورسه هیچ اولمازسه یانلری تقدیر ایتسین . اختصاصی حیات علمی احتراضك تولید ایتدیکی خصوصیتلر استهزا ویا استخفاف کي ابتدائی عکس العمللر کورمه سی برشیدر . هر علم آدمی حقیقتدن باشقه بر شی آراماز . مساعیسنده یا حقیقت و یا خطا اولاییلیر . خطالری ده بوندن باشقه صورتله تفسیر ایچکه دیل یامه ملیدر . الحاصل معاصر فکری حیاتك اسکی فکری حیاندن بام باشقه بر معاشرتی واردر . بونی ده آنجق بویوك متفکرلرك اثرلری وکندیلرله دوغروندن دوغرویه تاس ایتکله صاغلاملاندیرره . جفز . معاصر فکر حیاندن مخاطبه یایله بیله جك اك آغیرمؤاخذه : «حقسنزسکر ، کاحقسنزلق ایدیورسکر» در . بوندن اوته سنه کیتمک حیثیتی بیلن بر قلمدن صادر اولماز . فکر حیاندن بر چوق غرابت وحی معناسلرلرده اولاییلیر وبونلر بعضاً مشهورلرده ده کوروله - بیلیر . فقط یایله جق شی هب تربیه واحتیاطله حرکتدر . تورکلك مشهور اولان نزاکت وانکین روحلری مستقبل فکر حیانتز ایچون بولومماز بر خزینه در . بونی بولاندیرمه جق

ازميرده يكي لسانه

تورگه نك اوج ديلدن تركي، يابانجيكلەر، بونلرك ماهيتي
يابانجي قاعدهلر، قونوشمه ديلر، يازى ديلي

نجيب بلكده: ساقلىرى كي تورگه نك استقلالنى
اخلال ايدن يابانجي ديلره دوشاندى . بوديللرك
احداث ايتدكلرى وضعيتلى اوده غير طبيعي
بولوردى .

١ — تورگه نك اوج لساندن مركب اولوشنى
قبول ايتيوردى . مكتوبنده خاطره لرندن بحث
ايدركن دييوردى كى :

« نصل اولدى ونه دندى ؟ اوراسنى شمدى
بك آچيق وطوغرى كسدره ميورم . (تورگه نك
عربجه وعجمجه دن مركب) اولماسنى كوكلم دردلو
او كودمه مەشدى .

ديرم ، كه تركه يچون بالكنز باشلى باشنه
اولايوبده اونه كي ايكن ديلله قاريشيق اولسون ؟
بزرچوق ايسته ديكمز ودوشديكمزى سالت
[١] تركه لغريدلر ايله قارشيمزده كنه اكلاده .
بيليور و اولرده اويله عربجه دن آلمش سورلرى
بك قاتيشدر مقسز قونوشه بيابورزده نيه بويله
قونوشولدينى اوزره يازلقده برياغليق و قباليق
اولسون ؟ .

ترگه سى محمد بلك ياقيشيقلى تركه سى اولان

[١] سالت — خالص، صاف

مستقلاره هيچ بر وسيله ايله يوز و برمه يلم .
جدى . وحقيرست اولديغمز نسبتده نازك ويا
ظريف بر طرزده مباحثه ترحيج ايدهم .
واصل حاكك واقعه ودليللر اولديغنى اونوماييم .
بوكونكى منطقك وظيفه سى صوفيتلرك ظن
ايتدكلرى كي يالكنز خصسى حبط ايتك دكل،
فكرلرى واقعه لره تطابق ايتدirmekدر . بونى
يئمادچي خصمك حبط ايديله سى ساخته برظفر
اولور . بونك ايچون واقعه لرك شهادت وياصميمى
قناعتلر من اطرافنده برلشمه يه واصل اولمادچي
بربرمى نه قادر حبط ايتسه ك بوشدر . اساساً
حبط ايتك يا زورباتى ويا سحر بازلغك ادبياته
كچمش بر استحاله سندن باشقه نه در ؟ بوتون
استقلال مجاهده من اثبات واقعا لك برشاه اثرى
دكليدر ؟ بونسلك اوستون كورى چاليشمقله
قطع علاقه ايتديكنه بوندن دهامثبت برجت
اولا بيليرى ؟ بلكده آلمان مجابرى او جمله سيله
« فقط دهالازم، طبيعته وخالقه قارشى ده كوكدن
برظفر ياپسكن . » ديمك ايسيتور . بوندن
صوكراكى ايشيمزده ذاتا بوندن باشقه شى دكل.

برچوق لغريدلر مزواراكن بونلرك برينه عربجه دن
آلمش قونسون و قوللايسون ! ايسته بوبكايك
فناكليردى .

بويله اولان يالكنزجه بن دكل، اويله صانيرم .
بونك ايچون كوكلنده سونجى بر بكنيش طوميان
وكندى نك بللى باشلى بر ديلمزك اولماسنى بتون
وارلغيله ايسته مين بو قدر كي . صاعام كه دوشنمه نى
اوكرتمش بر ترك بويله بر ديله كى بكنمه سين ،
اوناماسين [٢] تركه يازيله كن يازيلره ايمر نوب
قالماسين . بوسوكى اوقدر دري دركه ديلزك
بالكنز بيك سوزجكزى اولسه يدى كوزكوره
اولان بو بو قسزلى نه بوسوكى ا كسيتمزدى .

بوهر بر كيسه نك طوبوشنه ، صويداشلر نى ،
اوستنده ياشاديني آناوردنى سويشنه باغليدر .
كيشى طوغدينى يره نجه كوكليله ، بتون اوزيله
باغلى ايسه اوراده قونوشولان ديله ده چاقىلى
قالماي اويله در . بوندن بشقه بو ، اوبارق سوكيستدن
داها بوجه وبوبوكدر .

تورگه يازمه نى قيتانچ بولق [٣] ترك اولمايى
قيتانچ بولمقدن آيرى دكلدر . [٤]

٢ — ماضنده عربى و فارسى به قارشى كوسته .
ربلن مساعده لرك تورگه نى تكاملدن منع ايتديكى
مدركى . قونوشديغمز يايه تورگه ده زكنيتلك
كورميوردى . چونكه «ك اوفاق برديوغومزى
ويياغى بر دوشونجه مرنى بشفق لره اكلاقتى ايچون»

[٢] اونامق — بكنمك

[٣] « قيتامق » دن قيتانچ — تعيب ايديله جك شى

[٤] شرف بكة آچيق مكتوب، آهنگ ٢٥ مشر بن اول ٣١٦

يالكنز استقلال حربى اولديغنى كي بونده كندى
حریت ونفسمزه اولان اعتمادله يايه جغز . فكر
آلق ويا اصول اوكرتمك ايچونده شو ويا بو
متوسطه دكل اصل منبعلره كيده جكر . موسيو
فيشهر ك فيض آلدني منبرلرى آرزمان ظرفنده
تورك چوققلى ده ايه جك وكندى يوللر نى
كنديلرى تعيين ايده جكلدر . امين بلك ديديكى
كى : « فكرلرى آرزوق برلشدر ينجى بر متفكر ك
يتشه بيلمه سى ايچون ايجاب ايدن شرائطده
موسيو فيشهر كي دوشونميور . » تورگه نك
صوك جمله سنده ناصيل چاليشمه نك ايجاب ايتديكى
چوق كوزله مندجدر . او كزده كي تورك نسللرى
ايك درسى بوندن آلاچق وبوباك كز مين بوتون
جهلره لره مهحال اولارق انكشاف ايده جكلدر .
فقط بوراده هيچ ر وقت تك بر مذهبه صابلا .
نمايه حقدرد ؛ حيات قارشيمسندهم اراده ، همده
ضرورتك صيره وروالرينى آيرمه سنى بيله جكلدر .

٥ آغستوس ١٩٢٧ استانبول

مصطفى شكيب

يابانجي ديللردن كله آلوب قوللاق بولمزلغنه
قاتلايوردق . « تركلر سسكنز ، طقوز يوزيل
اولنديرى سالت تورگه يازمه يه باشلاسه يديلر ،
ديللرينه بزه دكين ريورغونلغه اوغرا مقسز
سوروكنوب كلن يابانجي سوزلى قاتهرق قوللا .
نماش اولسه يديلر بكون آلمانجه كي زكنين
برديز اولوردى . [٥] » دييوردى عيى زمانده
يابانجي ديللردن لسانمه كرن بونكه ييغينلر نك
تورگه يه زكنيتلك ويرمديكى سويليوردى .
چونكه برديلك زكنيتلكينى ؛ عيى (شى) ك
قوللاييلر و قوللاييلما زرچوق اسملى اولماسنده

آيرىلى آجيلرى

آقشام دولاشيركن بوكوزه ل كول كنارنده
ساحلن اوزاق نقطه ده بر صندال ايچندن
بر قهقهه عكس ايلدى آفاقه درندن
غشى اولدى كوكل ، شن كولك اويتاق صورلنده
مهتاب اوزانوب دالغه لره بوسه ويركن
آكدم سزى اى سوكييلر آغلايارق بن

✽

دالغين اويون جامارك آواره ظلالى
آلنده دوشوندم يكن آسوده ليالى
بيك دورولوطيف خاطره ، شفقت دولولانه م
جانلاندى خيالده بوشب . شيمدى بو عالم
نشئه يله ، شطارتله كولوب اكلييوركن
آكدم سزى اى سوكييلر آغلايارق بن

✽

مهتابله قونوشدم ، سزى ييلدزلره صوردم
بيك دورولو محالاته نه روحى يوردم
چاملقده كزن كولكلرك كولكسى اولدم
مجرانله بوشب بن ينه آلام ايله دولدم
هر كس كوليور ، اكله يور ، ذوق ايدىيوركن
آكدم سزى اى سوكييلر آغلايارق بن

اسر بچره داووس

نيمى صام

بوليوردى . اونا كوره ديلك زكنيتلكى « كور .
ينور وكورونمزده اولانى » بياديرمكه الوريشلى
بولوناسيله تعيين ايديليردى . كله لك بولغنه
هيچ اهميت ويرميوردى . بو يوللى ، ماضنده
يابانجي كله لره قارشى كوسترمش اولديغمز تمايلك
طبيعى بر نتيجه سى تلق ايدىيوردى .

« برديل ، برشفقه سندن سوز آلا بيلير . آتيجى
بزم صوجزاسكيدن ديلزده اولان نيجه سوزلرى
طائيلقلىله برابر بكنمه يشمزد . شيمدى ده
اويله ياپانلر مز آرمى ؟ . . . آفتاب ، خورشيد ،

[٥] عيى مكتوبدن

شمس كونشدن باشقا كونشلاشم و ياده بونلردن
برسى كونشك طوغودن ايلك آغمغه باشلاديني ،
اونه كيسى آيدىناغى يراوزرينه ديكنه اوردينى ،
اوچنجيسى ده باطيه بررى اوسته كومەلش
بولطلرك آراقلارندن آريق وايلىق آيدىنقلر
كوندرديكى صورلده كي آدى ايمش كي بردلو
ديلزدن اوغرامغه قيا مامش . [٦] » دييوردى .
٣ — بوكه لرك هراعتار ايله تورگه دن آيرى
ديللردن آلمش اولماسنى بر ضررتاق ايدىيوردى .
اصلارى اعتباريله تورگه تورانى ، عربجه سامى ،
عجمجه آرى ديللردندى . بونلرك « كوكلرينه

قدر كيديله » آزالنده هيچ بر مشابته و قرابت
بولق امكنى يوقدى . بو بوزدن ؛ ديشاريدن
آلتان كله لر لسانمزه كندى هويتلريله قالمش .
دى . بو شرائط آلتند تشكىل ايدن برديلك تورك
خلقيله علاقه سى اولامازدى .

« كرك سويلشجه ، كرك سوزلرى برلشدر .
مهجه بك آيرى بك باشقه اولان اوج ديلدن
برديل بايق صوكره ده بوديك برشفقه درولوسيله
كوروشنلرك دوشنمه جه ، آكلشجه ايلريله سنى
ايسته مك دوشنمه مزلكدن كلير . صاعام ، كه
برآدم چيقوبده بواوچ ديلك بريريله اوزلا .
شه جغه ، بونلردن آنادن طوغمه كي برديل
چيقاجغه وبونى سويلنلركده ايلرى كيده جكنه
ايناسين و ايناندير ميسين . [٧] » دييوردى .
٤ — يابانجي كله لره بر ابر ديلزه كرن يابانجي
قاعده لرك حاكيتتى لسان ايچون اك مضر بر غفلت
عد ايدىيوردى . « آلدېغمز يالكنز سوزلرى
اولسه نه ايسه ! اونلره برار يوللر نى ، دوزه .
نلر نى ، كنديلر نك بيله بك سرك قوللانقلرى
لغريدلرى ده طويارلامش . [٨] » دييوردى .

٥ — قونوشمه داياله يازى ديلنك برلشد .
يرله سنى ضرورى تلق ايدىيوردى . اونا كوره
« تركه نك بزم كي ايلريله سنى ، باشلى باشنه برديل
اولماسنى بتون كوكليله ايسته ينلر ايچون بايلاجق
شى » بيوك وكنيش الكامزده يشايان تركلرك
قونوشدينى ديل يازى ديلي ايتك وبونى سويله يشجه
استانبول ككنه اويديرمقدر . [٩] »

كورولويوركه نجيب بك قونوشمه ديل اولارق
استانبول لهجه سنى آلييوردى . چونكه استانبول
تورگه سنك داراولديغه قائمى . داها كنيش
وداها زكنين اولان طشمه خالقنك قونوشمه
ديلى عمومى يازى ديلي اولارق قبول ايدىيور
وبونى آهنگك و تالفطجه استانبول لهجه سنى اويدو .
رويوردى .

بو نقطه ده ؛ منورلرك تحير لساننى تكلم لساننه

[٦] شرف بكة آچيق مكتوب ٢ آهنگ ٢٦ مشر بن اول ٣١٦

[٧] عيى مكتوبدن

[٨] د . د .

[٩] د . د .

باشدقلايرمق ايسته ينلردن ده آرييلور ، داها
جذرى حركت ايدىيوردى . بو خصوصده دييور
دى كه « قونوشمه ديلي اوزرينه يازمه يه چالشمالى بز .
بوديل يكدن يتشه جك ديمكدر . ايدكندن آريق ،
چالشر كورونورسه ده كيتدكجه كيشه جك ، كنج
ودينج برديل اولاجقدر . شيمدى قوللانديغمز
يازى ديلي آشاغى اينديرمكدن ايسه بونى يوقارى
چيقارمغه بزمكسزى صاواشم . دوزلك كر كن
آنجى بوديلدر .

اومستله ده ، بكافايرسه ، ياكداقلى بروراده در .

[١٠]

او

يالكنزاوندن بحث ايتمه : بكا اونى صورماسن ،

وارسين اسمى يابانجي كوكولره درد اولسون !

نه چيقار بروفاسز كوزه لى ياد ايتمكدن .

نه دن سنك قلبكده بيك برشه يربولسون ؟

✽

بكا روحم بر داها اونى آرتيق صورماسن ،

اكر جواب ويرمزمسه ؛ يانارم سوزلريكه .

ايكى ييللق عمرىمى فدا ايتدمده نه دن ،

داها اوكجه سه ومهم سنى اونك يرينه ؟

✽

وارسين هر كس قيصقانسين ، ياشايالم بززه ،

يكي الهاملر ويرسين انكن نشئه من بززه ؛

اونك روحى چكيلسين افقمزدن بوسبوتون !

✽

چهره سى ده ، روحى ده بزه يابانجي بكون .

نه دوستلر بيلسين اونى ، نه ايللر بيلسين اونى ،

سنگ طاتلى حسلرك قلمدن سيلسين اونى !

قواريلى نموز ١٩٢٧

سليمانه صديور

نجيب بك ، اسكى تحير لسانى ده هان ترك

ايتيوردى . يازى ديلي بايلاجق اولان قونوشمه

ديلى تكامل ايدنجيه قادر اونى (طيانفاج

وباصماق) اولارق قوللايوردى . بونى ، يكي
بر او ياپديران آدامك كيرا اؤنده اوطورماسنه
بكره تيور ، يكي او ك صيواسى ده اولدينى ،
اونه كنه كوچه رز دييوردى .

بو نقطه به چوق اهميت ويرىيوردى . منورلرك
قوللانديغنى يازى ديلانى رد وجرح ايتك مسئله سى
مناقشه لرينك محور بنى تشكىل ايدىيوردى . بونك

[١٠] شرف بكة آچيق مكتوب ٢

دور قهرابم

فرانسده طوغان سوسپولوژى ، هربرت
سپنسر ك بيولوژى و آلمانياك (خاقى پسقولو -
ژيى) مکتبلرينه تمايل ايتديرلشدى . دور -
قهايم ، بويله بيولوژى و پسقولوژى اوزرينه
دكل ، بذاته (اجتماعى شأيت) اوزرينه مؤسس
بر سوسپولوژى آرامق لازمدر ، دييوردى .

انسانك وجعيت بشريه نك طبيعت وماهيتنى
آرامق ايچون دور قهايم : تاريخ و - ايلك
جعبتلرك و انسانلرك اخلاق وعادتلر نى اوكره .
نمك اوزره - آتوغرافيا به مهاجرت ايدىيور .
(اجتماعى ايش بولوى) اثرى بويله وشقه لرله
دولودر .

دور قهايمه كوره سوسپولوژى نى ، يالكنز
پسقولوژى اوزرينه استناد ايتدirmek بك خطا -
ليدر . چونكه پسقولوژى ، بزه (تجربدايدش
نك انسان) ك حساسيت ، ذكا و اراده سنى
اوكره ته بيلير . فقط انسان ، بوندن عبارت
دكلدر . انسانك دينى و اخلاق عقيده لرى ، عدلى
قانوللرى ، اجتماعى عادتلرى ، تكنيى ، لسانى
منطقى ، الخ هر شيشى - اساس جوهرى عيى
قالقه برابر - زمان ايله ده كيشيور . انسانك
اصل ثروتى تشكىل ايدن بونلر اولديغنى كي
(مدنى انسانلق) ك نعلى ده بونلردن عبارتدر .
هر بر بن ، كلوب كچمش نسللرك تدريجا ايد -
ينديكى تجربله لرك محصله سنى طاشمقده بز . بو
(تجربله لرحصله سى) آتيجى بر تشكىلات سابه .
سند ايديله شدر يله بيلير . حال بو كه شخصلر
فانى در - بو تشكىلات ، بوتون مؤسسه لريله
- كتيخانه لريله ، آثار صنايع لريله ، الخ -
جعيت در . بزه موروث اولان (بو محصله) ،
بويله انسانك ثروت اصله سنى تشكىل ايدىيور -
رسه ؛ بوموروث ثروتك محافظى اولان (جعيت)
ابى طائيق ايله دركه انسان حقتده تام بر فكر
ايدنييله بيلير .

انسانى طائيق ايچون اجتماعيات ؛ پسقولو -
ژيدن ده زكنين بر علم در . پسقولوژى :
مادامكه جعيت ، فردلردن مركبدر . آبريجه
اجتماعيات يوقدر . مسئله : « فردك طبيعت
وماهيتنى ابى تعيين ايتكدر » دير .

دور قهايمه كوره ، بويله دكلدر . او كا كوره

ايچينده هر هانكى برديلك ماهيتى ، وظيفه لرى
وقايلتلىر حقتده اوزون تدقيقلر لزوم كورمىدى .
كله جك مقاله مزده بوحنه تاس ايده جكز .

م . اسعد

آيرىحه (اجتماعى شأيت) ل واردر كه بونلرى اجتماعيات حل ايدى بيلير. اجتماعى شأيت وحدتهلر نولردر « ديكر شأيتلردن نه صورتله آيريلير ؟ بونى (سوسيولوژى مه تودلى) اثر نده ايضاح ايدر . مولدالما، مولدالجوده، آ زوت ، قاربون برلشنجه فصل يكي خواصه مالك مركب بر جسم حصوله كليورسه ، فردلردن مركب غروبدهده باشقه بروح ، باشقه برقرارقندر ، باشقه اعتيادلر حصوله كلير . بوكا (معشرى وجدان) دينيلير. ايشته (اجتماعى شأيت) غروپده حاصل اولان بوباشقه لقدر .

— بو (معشرى وجدان) قارشيسنده فردك نه كى استقلالى وار بومعشر ايجنده فرد ، جمعيت نفعنه ، بوكالوب قالماسى ؟

— خاير . چونكه جمعيت ، مدنيت ترقى ايتدكجه ، فردلرينه كيتدكجه دهها متنوع بر (ايش بولومى) تكيلى ايتكدهدر . دورقهاييه كوره ايش بولومى ، فردك جمعيتدن تدريجي صورتده استقلالنى وجوده كيتيرمكدهدر . چونكه (ايش بولومى) كيتدكجه دهها زياده (اختصاص) ايسته يور . بواختصاص سايله سنده فرد ، كندى اعمال وحركاتك دهها حر مديرى اوله بيلور . بناء عليه ، دورقهاييه كوره ، جمعيتده تشكيلات نه قدر تكمل ايدوب افراده نه قدر (ايش بولومى) تكيلى ايدورسه فردك حريتى او قدر زياده وسع ايتش اولور . بو ، فردك حريتنى قطعياً تحيد ايتير . ايش بولومك توليد ايدى جكي بوفرت ، افرادى جمعيتدن آيراجق دكل ، بالهكس وور فردلى ، جمعيتك تعاليسك خدمتكارى اولق فكونده . هپسنى طوبالايه جقدر . هپسك غايهسى بودر .

*.

سوسيولوژى تك موضوعى ، مشترك حيات وبونك فرد ايله مناسبى در . سوسيولوژى تك اصولى ، ترصد وايضاحدر . اجتماعى حادثهلر ، فردى آكلاتان يسىقولوزى ، يعنى فردى حسيات ، فردى تخيله ، الخ كى فردى روحيات ايله حل ايديله من . اجتماعى حسياتى و اجتماعى نيهينى كشف ايتك لازمدر .

اجتماعى حس وفكرلرى ، مؤسسات اجتماعيهينى تدقيق ايله آكلايه بيليرز . چونكه اجتماعى حس وفكرك مؤسسات اوزرينه ومؤسسات ده اجتماعى حسلر اوزرينه قارشىقلنى تأثيرى واردر . ميلا اوزمانك احوال اجتماعيهسى ، فرانسه اختلالنى حصوله كيتيردى . (اختلالدن طوغان فكرلر وحسلر) ده اوزمانك احوال اجتماعيهسى تعديل ايتدى .

دورقهايى : « دين ، اخلاق ، عدليه ، بديعى

تكنيقي ، اقتصادى تكنيقي ، ابوت ، ازدواج مقاوله ، ملكيت ، الخ كى بوتون مؤسسهلرى آكلامق ايجون (اصول تاريخى) يه محتاجز « در . بونلك منشألرينى ، تشكىللى سببلرينى وتكميللى سببلرينى تدقيق ايدر . بونلك تكمالنه وبعض عادتله اجتماعى مؤسسهلرك انحطاط وانقراضنه سبب نه اولديقى (اصول تاريخى) ايله تحليل ايلر ، آزار .

بناء عليه سوسيولوژى ، مسئلهلرى حل خصوصنده (تاريخ) ه مراجعت ايلر . فقط يالكن اجتماعى مؤسسهلر تاريخنه .

يوردىمك كوزهللىرى

— سليمان صديقه —

كون ياواش ياواش ايندى . . سوداكان بر آقشام ، آسمر غولريله روحى ياقان بر آقشام . باغ دولو ، باغچه دولوباق قايلادى هريرى يوردىمك كوزهللىرى . .

*.

اوغولتولو يوللرده قاينايان بو هوس نه ؟ « آلم بورادىمك كيت يشقه يردىم آسنى ! . » ديهن طاتلى چهره لر هپسى بر يشقه پرى ؟ يوردىمك كوزهللىرى . .

*.

كنجلك بو شن يوردىمك كوزهللىرىنه آسپر ؛ كوزلرنده كى معنا ، سوزلرنده كى تأثير ييانجى كوزه باطار يقىقاندريز ايللرى ؛ يوردىمك كوزهللىرى . . .

مهرل انور

مختلف ملللك (اجتماعى مؤسسهلر تاريخى) مقاييسلى بر صورتده مطالعه ايدى بيرسه ياواش ياواش (مؤسسات اجتماعيه تكامل) عامللى وقانونلرى ميدانه چيقار . بناء عليه سوسيولوژيك ايضاح ايجون (مقاييسلى اصول) اك موافق دركه دورقهايى بوكا (سوسيولوژى اصول) نامنى ويردى . بويه مقاييسدن بحث ايدن آئتو . غرافيا علمى ، سوسيولوژيكك مهم معاونى در . اجتماعياتيجى تك تاريخ وانثوغرافيان استفاده ايتسى اوكا اوج فايدا تأمين ايلر .

١ — تكاملى ميدانه كيتيرن عامللر ، تظاهر

صيرمه سيله ميدانه چيقار .

٢ — بوتظاهرى ميدانه كيتيرن احوال و ايجابات آكلاشيلير .

٣ — بو حادثه لك اشكال متواليه سنده مخفى دائمى اوصافك نلر اولديقى ميدانه چيقار .

شمى سوسيولوژى اصولنه كوره ترقى وتكامل اسبابى نه در . اوكا كهلم .

اجتماعى مؤسسهلرك تكاملى عاملى اولان بو اسباب ، تكاملك حصوله كلدكى (اجتماعى محيط) ايجنده در . عامل اساسى اولان بواجتماعى محيط نه در ؟

— دورقهايى ، (اجتماعى ايش بولومى) اثر نده بونى . اما ميخانيكى عنصرلره آيرير : جمعيتك بويوكلى وكشافتى .

ايشنه دورقهاييه كوره اجتماعى ترقى تآهين ايدن اسباب .

جمعيتده يكدىكرى اوزرينه (عمل) و (عكس العمل) اجرا ايدى بيان فردلر چو غا . لدقجه (ايش بولومى) دهها زياده ترقى ايدى يور ايش بولومك ترقيسنه خدمت ايدن ايشته بوتقوس كشافتى در .

فالحقيقه متنوع ايشلر ، بربرينه نه قادارتقرب ايدرسه تماس نقطه لرى ده او قدار زياده ليشير . وعينى زمانده مجادله فرصتى ده ترايد ايلر . بو مجادله ده ضعيفلر ، يا نابيدى اولور . يا خودتحول ايلر . بكانه تحول واسطه سى ، يكي بر (اختصاص) در . بناء عليه دورقهاييه كوره اجتماعى تكاملك روحى ايش بولومى در .

فلك امر ايتدىكى شى : اجتماعى محيط ايله اعتقاد ومؤسسات آراسنده آهنگ تأمين ايتكدر برغرويك اخلاق كندينه كوره در . بر ملك اخلاقى حقتده حكم ويرى بياملك ، ويا بر ملك اخلاقى تعديل ايدى بياملك ايجون اونك بدن وروحنه وقوف لازمدر . ملك بدن وروحى : نيهينى و وجدانى در . ملك ايدى آل ، وجداننده شكل ايدر .

م . رحيمى

مهرل شريده . . .

كيمسك اى شانلى غضنفر ؟ وطنك كوزبىكى . .

عمر يبك بلكه شهادت ايدى يكتا ديله كى . .

هانكى تورك آتسه سى باصمى سنى سينه سنى ؟

سكا ، اجدادىكى آكلاشمش ايدى . هانكى ننه ؟ . .

هانكى غازى ، يا شهيد جدكه ايمره نمش ايدك ،

هانكى جنك ، هانكى ظفر ، قلبكى تتره تدى پيشين ؟

هانكى دستان حماسه ايله يوغورولدى ستك

كيم بيلير ، كورپه دماغك ايله ، قلبك ، بدنك . .

كيم بيلير هانكى يشيل كويده يتشدك ، بويودك ؟

بشيكك ، بلكه دايندى قوجامان برسكودك . . !

ايرماغك نيليريله بويودك بلكه ده سن . . !

سكا ، اك دبدبه لى كوشك ايدى بلكه مسكن . .

بلكه ؛ تك اوعلى ايدك ، سوكيلى ، برعائله نك ،

بلكه ، اولادى ايدك كوردىكمز سائله نك . . !

كيم بيلير ، هانكى تميز قلبلى شهيدك قايسك ؟

كيم بيلير ، هانكى يونان قورشونك قوربانيسك ؟

كيم بيلير شيمدى سنكه بوراده ، هانكى آنا ،

هانكى ييجاره قزك قلى كومولدى عجبى ؟

هانكى آق صاچلى ننه آغلايور آرقه كده بوكون ،

هانكى نه ، هانكى اواجق سوندى ، خيال اولدى دوكون .

كيم بيلير هانكى كوزل قروطونبور ماتمكى ؟

كيم بيلير هانكى كوچوك ال طاشيور خاتمكى . . !

وسنك تولديككه بلكه اينانمازده ده ،

كيم بيلير نرده نشانليك سنى بكلر حالا . . . !

بلكه ده ؟ قلبى قيريق ، كوزلرى نمناك و حزين ،

آغلايور شيمدى سنكچون يكي بر تازه كلين . . !

كيمسك اى شانلى شهيد ؟ نه يدى آدك ؟ نه يدى آدك ؟ !

كيم يتشديردى سنى ؟ ! هانكى بابا ؟ هانكى قادين . !

*.

نه ديدم ، شانلى شهيد . . سن ، نى عفو ايت . . حتى

بوكون ؟ هر كس بيليور اسمكى ، سندن ماعدا . . !

بوتون اولاد وطن ايمره نيور موقعكه ؟

بوكون ؟ هر كس ايدىيور غبطه ، سنك طالعهك . .

شهيد عسكر كى ؛ عالى ، ابدى نامى اولور ؟

سك اسمك كى علوى ، بويوك انعامى اولور ؟ .

اوصوغوق طوپراغه دو كمكه ، صيحا قانلريكى ،

يوردى قورتاردك اوكون ، توركلكى ، عرقى ، يارنى

ويرمه سيدك اوصيحا قانلريكى سن وطنه ،

نه اواجق ، يوردقلا جقدى ، نه وطن ، نه ، نه آنا

اولماسه يدك وطنك اوغرينه سن بويه شهيد ،

كوره جكميدى صانيرسك بو وطن بردهايد . .

توله سيدك ، بولا جقدى بوكون عرق بلكه فنا . .

بوتون اجدادك ارواحى ايدر غبط سكا . . .

بوكون اولدك بزه ، اى نام مؤيد ، اورنك ،

هر وطنداش ، ايزيكى شوق ايله تعقيب ايدى جك .

حرمت ، اى شانلى غضنفر سكا ، اى مرد بنام ؟

سكا شكران و محبت . . سكا بيكلرجه سلام . . .

قوتقارلى :

نال نوزاد

* *

« كيتىمك كونه »

— قادر جان بكه —

صوك آيرىلق كونهز بو بولده باشلامشدى .

قلبمزه زهر دن بر آله واقدى بورده . . .

سن كوله دن آغلادك بختكه درد قارىشدى .

بنسه بوتون عمرىمى يوق ايتدم بو اوغورده

*.

بو صوك زهر ، صوك يارا ، آتش صاچان صوك تلولم

بز بو ياقىجى زهرى اوكوندنبرى ايجدك

سك باغرك طوتوشدى نيم كول اولدى كوكل

بز ايشته بودار بولواكون بويه كچمشدك

*.

حيات اوكوندنبرى برقانلى نهرايزى

سك بختك قاراردى نيم تولدى سونجم

او آله و ، او قاصيرغه داغلادى ايكمزى

سك ياشلرك زهر نيم برولقان ايجم

هاشم نيمى

جوجوون و ییلری تربیه بدنیه نك زاوله یغنی بیلیم ییذرلر ؟

نظرندن تعریف ایتك لازم کلمه سه : « تربیه بدنیه جوجوونک یاشنده باشلایان و حیوانک ادوارمختلفه سنده دوام ایدن ، عضویتک هیت عمومیه سنی متناسباً نمالاندیران ، تکمل ایتدیرن ، قوت و مقاومتی تأمین وادامه ایدن ، قدرت ، اراده ، جوانمردانه اوصاف بخش ایدن حواس عقابیه دیسیلینه تابع طوتان ، دقت ، محاکمه ، اعتدال ، فکر تعقیب و دیگر کاملی حسلیه تربیه ایدن ، فیزیولوژی بسیقولوژی و په داغوزیه استاد ایدن بر اصول تعلیمدرکه غایه سی فکر اولدینی کبی روحاده متکامل انسان یتیشدیرمکدر .

تربیه بدنیه تک وصف فارق معین بر پروگرام داخلنده منتظماً وجودی ایشتمکدر . طبیعی بو پروگرامده یاش ، جنس ، موسم ، محیط دائماً نظر دقته آئیر .

اوج یاشنده ضعیف ، جلیمسز بر جوجوقله ، بش یاشنده کوربوز ، قوتلی بر جوجوگک یاپه جی حرکتلر را اولمادیغی کبی ، ضعیف ، عصی بر قادیله شیمان بر خاتمک ییلاجی حرکتلر بردکدر .

تربیه بدنیه هر یاشده هرکسه لازمدر . فقط اونک شکلی و مقداری آنجی بر متخصص معلم تعیین ایدر . یالکز تربیه بدنیه نكده طبق ضابطک کبی آلائی و یامکتبی منتسبیلر واردر . طایفده دخی اوله دکلکی ؟ خلق آراستنده جدی تحصیل کورمیش هکیملر بولندینی کبی بر طاقم معجونله حسله له بعض خسته لغری تدای ایتک قالدیشان متطبلرله واردر . تربیه بدنیه دن فائده یرینه ضرر کورمه مک ایچون بو آلائی متطبلردن صاقینلیر . تربیه بدنیه اوج نوع فعالیتدن ترکب ایدر : اویون ، ژیمناستیک ، سپور . بونلرک هر برینک مختلف نوعلی واردر . انتظام ، دقت ، چوینکک مهارت ، قوت و مقاومت ورن دورلو ، دورلو اویونلر ، آلتی آلتیزیکلر جه حرکتدن مرکب وجودی تربیه ایدن ژیمناستیکلر ، اوصاف فکریه اخلاقیه و بدنیه نك ترقی و تکاملنه خادم مختلف سپورلر واردر . کورولیورک یاپه جی ایش ظن اولندینی قدر بسیط و قولای دکلددر . دنیانک هر طرفنده بعض شارلاتان غزه جیلر نظر دقتی جاب ایتک ، کوز بویاتی ، آدم قاندرمی نتیجه ده پارا قازانقی ایچون دورلو ، دورلو ره قلاملر یاپارلر .

تربیه بدنیه ، بوتیمیرک عیناً افاده ایتدیکی معنا وجودک نشوونما سنه و عضویتک تکاملنه خادم اولان تعلیم و تمرینلردر . فقط یالکز بوتیمیرک ایلک اکتفا اولنورسه په داغوزی نقطه نظرندن بر خطا ایشانمش اولور .

وجود بشر یالکز کیمک واتدن ترکب ایتن . اونک بروخی برده دماغی واردر . تربیه بدنیه نك بونلری ده نظر اعتباره آلسی شرطدر . جسم ایلک روحک پک گرفت بر صورتده بر برینه باغلی اولدینی اونو تماملیر . یالکز قوای عضویتک تشکل و تکاملنه اعتنا ایدیلرسه کورل بر حیوان یتیشدیرمکدن باشقه برشی ییلمش اولماز . عضلات تکمل ایتدیریلرکن اونی سوق ایده جک دماغک واداره ایده جک حسیانکده تربیه ایدلسی اقتضا ایدر .

اک عالی واک مقبول اولان قوت دماغه وروجه تعلیق ایدندر . دیگر قوتلر اونلرک تحت تأثیر نده در .

اگر اراده نك قدرتی برمداخله سی اولمازسه قوای عضلیه دن اجتماعی هیچ بر فائده بکتمز .

دمبرکی عضلاتی ابری وسرت قوتلی بر بهلوان تصور ایدیکز که جاهل ، تربیه سز و قورقانی اولسون بویله بر کیمسه نك قوای بدنیه سندن نه خبر بکلر ؟ بویله بر انسان مضر بر حیوان اولور . جسمانی قوتی حسن استعمال ایدن آنجی فکر آ وروحاً یوکسکامش اولانلردر . فی الحقیقه دماغک وروحک تعالیسه بدنی فعالیتک چوق دخی واردر . اونک ایچوندرکه (صاعلام بدنده سالم فکر) سوزلری ضرب مثل اولشددر . فقط چوق کره بونک عکس نه ده شاهد اولورز . یول کسن ، کروان صویان ، جانه قیان یچه قوتلی حیدودلر واردر . هیچ شبهه یوق که بو مخلوقلر قوتلری فنافه آلت ایدیورلر .

اونلردن باشقه سپوری ایش کوچ ایدین و غایه سی بوسابه ده شهرت ویا پاره قزانقی اولان آله تلرله واردرکه بونلر مقدمه کیمک کبی ضرری دکلددرلر . فقط اکثریتله خود پسند مغروروا کثربا جمعیت بشریه ایچون برر طقیلیدرلر .

تربیه ده جسمک ، روحک ، فکرک بر برندن تقریبی ممکن دکلددر . بونلرک اوجی ده موازاة کیدر . او حالده تربیه بدنیه یی په داغوزی نقطه

جموعه لده عقلره حیرت ورن رسملر باصارلر . مثلاً : بش یاشنده بریاورونک دکزده اوج ساعت یوزدیکنی ، یدی یاشنده بریزک آ نه خندک آ تلاتدینی ، طقوز یاشنده جوجوقلرک بوقس یاند . یغنی ، قادیلرک کولش ایتدیکنی ! بر دلیقانلینک یدی کونده بیستقلته ییلم قاج بیک کیلو متره قطع ایتدیکنی اوقورسه کز بونی تربیه بدنیه ظن ایتیه ییکز .

بشریت ایچون مضر اولان بو خارق العاده معرفتله قطعاً هوس ایتیه ییکز . بلوغه ارمه دن اول جوجوقلرکیزه فوتبول اویانترسه کز ، می می بر سواری یایغه قالدیشیرسه کز ، بوقس یایدیرسه کز ، اونلری وسع وطاقلرینک فوقنده یاریشلره صوقارسه کز کندی الیکزله اونلرک حیثانه قصد ایتش اولورسکز . انکیزلر ، آمر قایلر یایور دییه بر شیتک مطلق ائی اولسی لازم کلز . اویون و ژیمناستیک جوجوقلرکیزه حقیقده فقط سپور یعنی ادعای رقابت ماهیتنده اولان مسابقه لر ، یوروجی ادمانلر آنجی وجودک نشوونما سی تمام اولدقن صوکر بر کیمجه تطبیق ایدیلر یایور . پک کوچوک یاشده سپوره باشلایان جوجوقلر بلکچوینک بیجی ، ائی فود بولجی ماهر بوقسجی اولورلر . فقط امین اولیکز که یاجکرلر لرندن ، یا قبلرلرندن ، یا بل کیمکاردن ، هیچ دکسه اخلاق و ذکارلرندن چوق ضرر کوردرلر . خلاصه اکر جوجوقلرکیز اویونی سه و دکری قدر درسلیخ ده سه ویورلر سه کوندن کونه اخلاقاً یوکسه لیور ، مطیع ، نظامرور ، چالیشقان ، وظیفه شناس اولیورلر سه اونلرک هم کسندیلرینه هم وطنه نافع بر عضو اوله جقیرینه حکم ایدیکز . اویوندن باشقه برشی دوشونمور تنبل ، خایلاز ، خیرچین ، خودین ایسه مع الاسف هم کسندیلرینه ، هم مملکته ضررلی اولملری بویوک بر احتمال داخلنده در .

سلیم سری

ازمیر تاریخنه دوغرو

اطلرده سربلر زمانی

طونج دوری [۲۴۰۰ - ۲۰۰۰]

(کرید وسیقلاد) دورمدنیتک اقدکزده

اک شمشعه دار بر حیات کچیردیک بر زمانده میلاددن اول [۲۵۰۰] نجی عصرده اورویا واسیا یکی بر ملتک قیام ایتدی دولایسیله واسع مقیاسده تبدلاته صحنه اولیوردی :

آلنلرندن اعتباراً آنخلار یاقع سزین اوزانان برونلری ، قالدین و بویوک بللری ایلک بستیون باشقه بر ملت اولدقلری آکلاشیلان ونهایت باقاندردن تسالیاتک مدنی منطقه سته قدر کلوب برلشن باقاندیلر اطلر دکزینک اورویا سواحلنده ، (تراقو - قیریزین) لرچناق قلعه ده برنجی [ترووا] نك خرابه لری اوزرینه تأسیس ایتدکلری ایکنجی [ترووا] شهرله بوغازلر منطقه سنده ، تام بواناده (هیتیت) لیلرله اناطولوده اسکیشیلاق دکیشدیرمک و مستحکم شهرلر تأسیس ایتک صورته قوتلر برر شخصیت اوله رق کسندیلرینی کوستریورلر .

بویوک ملت بالخاصه اطلر سواحلنه لرلشنلر هر شیدن اول سیقلاددن کله جک هجوملردن کسندیلرینی وقایه ضمننده شهرلری اطرافنه مستحکم سورلر یایمیشلر . ایکنجی [ترووا] دن تسالیایه قدر بونون شهرلرله عینی ییجمده سورلره تصادف ایتکده یز . بوضولته موقعلری تحکیم ایتکده موق اولان بالفاقنک بیک مهاجرلری بر مدت صکره سیقلا دلیرله تماسه کلدیلر . وسیقلاد لیلره قارشى تهدیدکار بر وضعت آلدیلر .

شیمیدی سیقلا دار بر چرچیوه داخلنه صقیشمشیدی . اورویا سواحلی یکی بر ملتک آلنه یکمش (مندای بوغازی = چناق قلعه) ندن استفاده ازمشیدی . فتنکده کی [بیبلوس] و [مصر] و [غربی اورویا] شهرلرله مناسبات تجاریه موقنک اهمیتنه وینلرله کی مسافه نك قریبته بناء کربدلیرک آلنه یکمشیدی . مصرک چالیشقان ۶ نجی سلاله سی (۲۵۴۰ - ۲۳۹۰) سیقلا دلیردن زیاده کربدلیرله تماس ایدیورلر .

آرتق (سیقلا) لیرک یالکز مناسبتده بولنه بیلجکری کوچک ایک قطعه قالمش اولیوردی که بونلردن برنجیسی طبیعی عارضه لرندن دولای باقاندیلر طرفندن اشغال ایدیلر مین وسطی وجنوبی یونانستان ، ایکنجیسی اطلرک اناطولو سواحلی تشکیل ایدیوردی . . . (سیقلا) لیلر آچیدن معمول طباقلری مرمز هیکلری [قورینت] .

واناطولوده کی (فاربه) یه اخراج ایتک وعینی زمانده [ترووا] ایلده تأسیس مناسبات ایدرک [ترووا] معمولاتی اطلره ادخال ایتک صورته یه صرف مساعدین خالی قلامشیلری . لکن بو دوره ده چوق دوام ایتدی . . . (سیقلا) براز صکره عمومی بر بخران ایچنده بوغولوب قالدی .

بو صره ده یاواش یاواش اطلره کیردن

سفیل قیزلر

م . اسعد بک استادمه

قبلرینی حیاتک بولوطلری صارارده ، کورونمز یارلری تا درینلرده صیللار . کوندوز توتون ایشندنه ، کیجه ایسیل دیوارده ، چوروتور کوزلرینی زواللی سفیل قیزلر . .

آلبت اونلرکده وار مقدس کناهلری ، قبلرنده بر امید ، بکله لرل صباحرلی . .

یوزلرنده بر اقیر کولکسینی بوکونلر ، بیک دردله صیر ماصاچلر کوموشلردن رنک آیر . .

یانار ، حیاتلرنده سونوک موم کبی دونلر ، آکدجه کدرلری روحلرنده ایز قالیر . .

دولاشیرلر حیاتی خمور کوزلرنده نم ، شو قبلرنده ألم ، کولکلرنده ألم . . .

اوقلرینی قلبنه باتیر بر هر کوره نك ، حیاتی تحقیر ایدن معنالی کولوشلری . . .

یوزلرده کی چیز کیمک پک معنالی پک درین باشلامش چیزلکه دوغقلرندن بری ! . . .

افقلره دوغماندن سونهن بر چوق ییلدیزلر ! . . . زواللی سفیل قیزلر ، زواللی سفیل قیزلر ! . .

ازمیر

عنه فاروق

باشقه بر معدن بونون جهانده اقتصادی و اجتماعی بر انقلاب وجوده کتیره ییله جک بر قدرنده تجلی ایدیوردی : [طونج دوری] باشلا مشدی . . . (۱۲۰۰) درجه ده آریه ن باقرله (۲۲۸) درجه ده آریه ن قالا یک اختلاطندن حاصل اولان (طونج) بو ایک معدنه مالک اولان مملکتلر ایچون واقعا معلوم بر شیدی . فقط

اطلرده ، کربده ده ، حتی (قبریس) ده قالا ی معدنی بوقدی . ارمه صره کربدلیر وسیقلاد لیرک آلنه یکن (طونج) مجوهرات کبی قیمتلی اشیان عد اوله ورق حسن محافظه سته دقت ایدیلر . (طونج) مالک اولان ملتلر حتی حیاتلری باقرله تأمین ایدنلره قارشى البت غلبه چالابله جکاردی .

(قالا ی) کربلوندینی برلرچوق کیمه دن بولوندی : اوروپاده ایتالیا شبه جزیره سنده کی [آوروپا] فرانسه ده [غول] قطعه لرله اسپانیا وقورنوای ده ووسطی اوروپاده کی [ارز کیرک] طاعلرنده بومعدن مبدول بر صورتده بولنیوردی . بورلرده جان حیات فعالته باشلادی . کاروانلره بو معدن اداریاتک ساحلرینه کتیرلیور ، اورادن اقدکزک مدنی محیطنه سوق اولونیوردی صرف قالا ی سایه سنده درکه اداریاتک سواحلنده کی (ایونین) اطلرله ده وحشتدن مدینه آدم آتمش اولویورلر .

شیمیدی (قبریس) ک باقری ایلده اوروپانک [قالا ی] نك اختلاطی ایچون بوسط لازمدی . بو وظیفه یی تأمیننه موق اوله رق اقدکزده یه اک بویکسک بر موقع صاحی اولان (کربده) لیلر اولشددر .

فی الحقیقه کربده ، (ایونین) اطلرلرندن قبریسه) و (ترووا دن - صره) کیدن ایک خطک نقطه ملتقاسنده تعبیردیکرله (باقر) و (قالا ی) دیارلرینک تام مرکزنده بولندینی ایچون دکز جیکله اشتغال ایدن دیگر ملتلره قارشى ممتاز بر موقع قازانمش اولویور (طونج) تجارتی ده بالذات درعه ده اتمش بولنیوردی . (طونج) ک کربده واطله ده دخولیدرکه اطلرده اجتماعی انقلابلرک وبالن نتیجه (سربلر) دورینک دوغسته سبب اولشددر :

بردفه سیقلا دار بر محیط داخلنده ییله میهره اک قیمتلی شهرلری غائب ایتدی . جالی طاشلریله شهرت بولان (Mélos = مهلوس) اطله سی مستثنا دیکرلری سقوته محکوم اولدیلر .

دیکر طرفدن (طونج) دورینک دوا ی اولارق اون عصر قدر رقیب سز قان واق دکزی جولانکاه اتخاذ ایدن (کربده) ده اولا اقتصادی تبدلات حصوله کلدی . ایلک صنعتلر دکیشدی . وازورلرک شکلرله رنکلری تبدل

اولوندی . چیتی اعمالاتی باشلادی . معدنیلک تکمل ایتدی . سلاجیلر خنجرلرینی ایستدکلری شکلره قوبدیلر . و اویاجبلقده کی مهارتلرینه بناء اوزرلرینی بر چوق رسملرله ترین ایتدیلر . (کربده) لیلر سیقلا د تجارتی ده بالذات درعه ده اتمش اولدقلرندن (مهلوس) ک طاشلری و مرمز صخری ایچون اطلده محتشم اعمالا تخانه لر یایدیلر .

عدم

محمد عصمتہ

اولیچین ساحلدرده اولکی آقشام یینه
مجرانه یاس باغلالتان غریب بریولجواردی.
امیدسز برکوکله سجده ایدوب انکیته ؛
قودوران دالغهله کسک کسک یالواردی.
صبرتیده برحرقه یوق ، آلدده عصا قیریق
کوکلمک دفتربنی کورسه کز، یانیق، یریتیق
آه ایدهرک یانارم بروفا سز پشندده ،
یانارم حقیقتی کورولم یین بر دین ده
کوکرمه یور «لیلا» دیبه باغرمده بریانارداغ ؛
حیاتمک نورینی بیتدی قارا سودا .
ایزنی بولامادم بدن باشقه ، آشم یوق ؛
قیپ قیزیل مچراندن باشقه برکونشم یوق .
عجب سودادن غیری نه درصوچمک آدی ؟
مرحت ، ای دالغهله ؛ تخم قالمادی !
آ کلادیکن یارتیق دردیی ، چاره بولوک ؛
دیکنمک اختیاجی وار زوالی روحمک .
آجیکز قوینوکزی کیریم سس سس سس سس ،
اکر بردم . کوکلی سوندوره بیلیرسه کز ؛
دیبه رک بوغوق بوغوق عکس ایدنجیه فرادی ؛
بر خیال او پرکی صولری قوجاقلادی ،
دالغه لرده ابرکن آیک قاتی صورغوی ؛
عدم کروانلریله «عدم» ه کوچدی بولجول .
ازمیر :

مصطفی شریک

دوری (بوتون ششمه لریله یشایوردی .
بودورده قبل المیلا ۲۰۰۰ سنه سنه قدر سیرایلر
دورنده هنوز یونانیلر یونانستانه کله مشلردی .
اناطولو (هیئت) لک انده بولونیوردی . اوروبا ؛
بر حیاته قاووشه بیلیمک ایچون شرق اوروپاده
اوطوران (آری) لک کسنی بکله یوردی .

عبر

بروفسور غار و سینی دهر

ایکینجی قونفراندن مایند

چوجق دوغدقدن پک آرزو کرا، حساسه
قوتلری ، بنیوی تشککنه کوره ، فعال اولمغه ،
حقیق ویاشدید احتساسلر تولیدینه باشلار، که
کندیسینی محاط اولان اشیا ایلده تاسی آرتدقچه
بوحاسه لری توسع ایدر .

چوجق، ایلک کله لری تافله باشلادیغی زمان،
اشیا شکللرینی دماغنده تجسیمه باشلایوردیمکدر .
فقط، محیطی آکلامه یه باشلایان چوجقده ،
احتساسلرک سرعتی وچوجوقلغی اوقدردر، که
اونلری برآزاده طوبالایرق اشیا دماغنده
دواملی برصورتده تجسیم ایدمبیلیمسی محالدر .
چونکه ، سرعتله حاصل اولان چوجوق و متبورع
احتساسلرک تولید ایتدیکی دماغی فعالیتلر،
چوجوقی هنوز اشیا شکللرینی ، دواملی برحالده
حافظه ده صاقلاندیره چقدر قوتلی دکلدرچونکه
طبیعت ، چوجوگک فعالیتلرینی ، خارجی آکلار
مقدن فضله اولاکندینی انکشافه حصر ایدیبیور .
بوندن دولاییدر، که او چ یاشنده کی برچوجقک
اشیا به شکل ویرمسی واونی دواملی اوله رق
خاطرلا مسمی ممکن دکلدر . فیالحقیقه ، بز ،
اوچ یاشنده ایکن ، بوتون پایدقلمیزی ،
کوردکلریمیزی خاطرلا یاماز . اکر ، بویاشده
کلوپ یکمش برحادثه فی خاطرلا یه بیلایورسه ک ؛
بو ، بزده درین تاثیر یاهجق قدر شدید اولمش
اولسنددر . مثلاً ، ایکی اوچ یاشنده برچوجق
بویوک بریانفینده تلف اولق نمک سی قارشو -
سند بک فضله متأثر اولور وو فیجیع حادثه فی
مراقلق چاغنده قاریشیق و غیر قطعی برشکلده
بلکه خاطرلا یاییلیر . فقط ، هر تنبیه بوقدرشید
اولدیغی ایچون چوجق هریشی خاطرلا یاماز .
خلاصه ، تنبیه نه قدر شدید ودرین اولورسه
اوقدر دواملی اولور .

چوجق ، درت یاشنه کله کی زمان ، بدنی،
روحي تشکللرنده عظیم ویک مهم تحوللر حاصل
اولور . او ، اوزمان ، یاشادیغی محیطی ده
اطرافلی کورمه ، دهاشعورلی طایفه باشلار .
یورور ، اینر ، چیقار، چوق کوچوکسکن صدا
چیقارمق ایچون صرف ایتدیکی قوتی ، آرتق
صرف ایتز وکله لری سهولته تلفظه باشلار . بو
چاغده کی چوجوق، اشیا نیک حقیقته یقیندن نفوذ
ایتمک و مقایسه سنه ، اولنک موجودیت و قیمت
دها ای قدر بره باشلار و بوسابه ده خارجی انطباعلر
دماغنده دواملی ایزلر برقیق . چوجوقده ،

دواملی شعور حاصل اولدیغی و خارجی اشیا نیک
کهنی آکلیه جق درجه ده احاطه قوتلندیکی زمان
اونی اشیا ایلده فکر آتماسه کتیرمک و بوتما -
سلی حسن اداره ایتک ، چوجوق تربیه سنده
چوق مهمدر .

چونکه ، اشیا بی آکلامغه باشلایان برچوجقک
اشیا حقنده هریشی واسطه سیله ایدینه جکی
دوغرو ویاکشل بر فکره و تلقینه کوره محاکمه سی،
ای وفنا تربیه ایدلش اولور . ایلک فکری
تلقینلر، بویک بر آدام محاکمه سنک ، طرز
تفکرینک تل طاشلرینی تشکیل ایدر .

برچوجقک ، اشیا حقنده یاکلش دوشونوش
طرزلری ، بویودیکنده ، بویوک شیلر حقنده
اصابتی دوشونجه قابلیتی اشغال وبلکه ده تحریک
ایدیلیر . بویوت اوزرنده فضله توقف ایتیه حکم
چوجوق تربیه سنده دیگر بعض عضوی ، روحی
حادثه لک تدقیقه انتقال ایدمک . کوچوک
یاشده ، طبیعی و تدریجی تشکل ایچون چوجقک
صرف ایتدیکی فعالیت پک واسع و عظیمدر .
برصندالیهدن دیگرینه طیرمانان ، برحرفی نهایت
طایفه فی اشیا اسملرینی تلفظه چابالایان ، اشیا
آراسنده مناسبلر آرایان چوجوق ، هر نه قدر،
بوحرکتلرینک طبیعت اویغون اولسندن، مضطرب
اولیورسه ده ، بونلر ایچون صرف ایتدیکی
قدرت پک عظیمدر و بونک ایچوندر، که حیات
ساحه سنده هرجه تندن انکشافه چابالایان چوجقک
یورولان عضوی استراحت ویکیدن قدرت
استحصالنه محتاجدر . بوندن آکلاشیلیر، که
یشرک ، بالخاصه کوچک یاشده بدنی وروحي
انکشافی یواش یواش و مهادی اولیور ، بالعکس
توقف زمانلری کچیریبور . برنجی انکشاف دورمه
سند چوق ذکی وفعال کوردیکمز برچوجقک
بردبره تبیل و ساکن اولیوریمسی و بدایتده
تبیل و ساکن کورون دیگر برچوجقک بردبره
فعالته انتقال ایدیبوریمسی ویاخودده ، مان
ایدن برچوجوقده آنی بر توقف حصوله کلسی،
آتیده چوجوگک انکشافه لازم اولان قدرتی
استحصال ایچون طبیعت اوکا بخش ایتدیکی
استراحتدن باشقه برشی دکلدر . بوسیدن دولار
ییدر، که صربی ، چوجوقی بدنأ ، روحأ و فکرأ
تربیه ایدرکن ، بوتوقف واستراحت دورملرینی

لایقینه بیلیم و حسن ایتیلیر . عضوی و دماغی
فعالیتی سکونت پیدا ایتش برچوجوقی ، بر صربی
هیچ بر زمان فعالیتنه اجبار ایتمه لی ، بالکمز ،
بویطبیعی سکونتک اعتیادی عطالته استحالته سنه
مانع اوله جق مناسب تدبیرلر آلملیدر . اوزون
بر فعالیتدن صکره ، سکونت توقف دورمه سنه
داخل اولمش برچوجوقی ، صربی ، زورله فعالیتنه
سوق ایتدیکی زمان ، طبیعی قائلره و تربیه
دستورلرینه مخالف حرکت ایتش وچوجوقی فائده سز
و نتیجه سز یورمش اولور . یا اوله رق اوزون
بر سیاحت یا یغه قالدان برآدامک آراده صیره ده
توقف ایتسی، یورولان عضله سنی استراحت ایتد
یرمک و قطع ایدمک چکی متبانی مسافه قارشیسند
یکی قدرت استحصال ایتک ایچوندر . حالبوکه
بوسیا حه دورمادن اوزون بر مسافه فی قطع ایتدیرمک
اونی غایه سنه وار دیرماق ویا وارسه بیله بیتکین
برحالده پک مضطرب بروصیته صوقق دیتمکدر .
ایشنه ، طبیقی بونک کی ، اوزون و مشکل بر
فعالیت دورمه سندن صکره ؛ طبیعتک بخش ایتدیکی
استراحتدن چوجوقی محروم ایتک واونی متبانی
یورمق حیاتک استهداف ایتدیکی انکشافه مانع
اولق ویا چوجوقی حیلیر برآدام اوله رق یتیشد -
یرمک دیتمکدر . صربی نیک ؛ سکونت دورمه سنه
داخل اولان برچوجوقه ، آتقیق ؛ بوسکونتک
دواملی برعطالته انقلاب ایتمه سی ایچون نظارت
ایتمی و بونک ایچوند ده بعض تدبیرلر آلمسی ایجاب
ایتدیکی یوقاریده سوله مشدک . بوسکونت دورمه -
سند ، بعض چوجوقلرک دواملی عطالته مصاب
اولدق لری کورولویور ، چونکه چوجوق فعالیت
دورمه سنده غیر تربیوی اصولرک تطبیق یوزندن
ویا فرط تنبیهله فضله یورولمش وعضویتلری فضله
رخنه دار اولمشدر . بوسیدن ، تربیه واسطه لری .
چوجقک عمومی حیات شرطلرینه موافق اولملیدر،
استراحت دورمه سنده قازاندیغی یکی قدرتلره
فعالته آتیلان چوجقک قوت منبعلرینی متبانی
قوشدیرارق ، صیجراته رق ، حرکت ایتدیرمک
توکنمه ملیدر . ایشته بونقطه ده ، ساحه و صربی نیک
رولی چوق مهمدر . چوجقک یکیدن ادخارا ایتدیکی
قدرتی منتظمأ و احتیاجیه متوازنأ استهلاک ایتدیرمک

صربی بونک ایچون فصل حرکت ایتیلیر ؟
چوجوقی ممکن اولدیغی قدر یورمه دن کندیسینی

بدنأ وروحأ حرکت کتیرمک واسطه لر و فر -
صتلر تدارک ایتک صورتیه . بر مثالله ایضاح ایدمک :
فرض ایدمک ، که برچوجوق توقف دورمه سنه کیرمشدر
اوزمان ، اولجه صرف ایتدیکی دقت قدرتی هینی
شدتله صرف ایدمه یه ک برحالده چوق ساکن
بولونور و دیگر آرقا دالشرینک اویونلرینه اسکینی
قادار هیجانله اشتراک آرزوسنی کوسترمز . فقط،
استراحت دورمه سنده تدریجأ قوت قازاندیغی ایچون
اویون اون یواش یواش جذب ایدر . عطالنی
آزالیر ، قوشار ، صیجراتر و صیجرامق ایستر ،
فقط ، بودفمه ، صربی نیک ایضاحاتی ، اسکینی
کبی هیجانله ، آرزو ایلده دیکلمز . بو وضعیت
قارشوسنده ، صربی نه صورتله حرکت ایتیلیر؟
چوجوقی ، دفته و دیکلمک اجبار ایچون ، اون
اویوندن محرومی ایتلی ، قوشمق ، صیجرامق
حریتی تحدیدی ایتلی ؟ خایر !

اکر، چوجق ، ایلک زمانلرده اولدیغی کی،
روحأ فعال دکلسه ویاکمز بدنأ فعالیتنه کلکدن
خوشلانیورسه ، اوزمان آتته ویا صربی، روحی
فعالیتلری او یاندیراجق واونی بدنی فعالیتلره
آهکندار و توزین ایدمک مناسب واسطه لر
احضار ایتیلیر . بونک ایچوند غایت ماهرانه
ترتیب ایدلش براویون، چوجوق روحی او قشایاجق
بر اویونچاق ، دیگر هر هانکی بر احتیاجه
کوره بولنه جق تربیه واسطه سی ، روحأ
چوجوقی فعالیتنه کیرمه ک کافی کایر . چوجوق
روحنک شیمی یه قدر بحث ایتدیکنم قظاهرلندن
باشقه ده بعض خصوصی وبارز میلانلری ده
واردر، که کله جک قونفرانسمیزی بونلرک تدقیقه
حصرایده جکر .

ایکینجی قونفرانس بیتدی :

ترجه ایدن : علی رضا

علی رضابک طرفندن بروفسور غار و
سینی دن یاییلمش اولان ترجمه لرک
کتاب حالنده طبیقی تقرر ایتش اولدیغی جهته
تقرقه مزه نهایت ویریبورز .

- فکرلر -

هیچقرین...

— مناد سیاوی به —

— بو آقشام کلیه جکیمسکز ؟ کلیکن .. نه
کوزهل اکلنه جکن .. مسافرلریمز وار ..
هر حالده خوش وقت یکیره جکن ..
— چالیشه جفم .. فرصت بوله بیلیر سه م
کله جکم .
— ایسترسه کز کلیرسکز .. هم لامعه
ایسته دکن صکرا ..
— سز ایسته دکن صکرا هر شی قولایلا شیر .
فقط ..
— اعتراض قبول اتم ..
— پکی

خیرچین وشوخ قیز تبسملر صاحچهرق اوزا-
قلاشدی . اندر ، لامعه بی کوردیکی کوندنبری
اراده سنی قایب ایتش ، هر ویردیکی قراری
لامعه نك کوچوک براعتراضی اوزرینه دکیشد-
یرمه بی عادت ایدیمشدی . هر سنه باشقه بر
یرده بر کوکل ماجراسی یاراتان اندر ، بر
سنه دنبری بو شوخ وسوملی قیزک کوزهل
باقیشلری قارشیننده گولنك بر آزدها باغلا-
ندیفنی ، قلبنك هرگون بر آزدها فضلہ قانادیفنی
حسن ایدیوردی . بر کجه کچ وقت اندر جاده بی
چیقماق اوزره قالدیریمک کنارندن بهز کین
آدیملرله ایلرلرکن قارش طرفدن عادتاً دیواره
سورونه نك قایوب کیدن سیاه گولکهنك فرقه
وارمامشدی . کوزلری دومانلیدی . کوندوزکی
صیجاقلرک تأثیرله وجودنده بر اوپوشوقلی
حسن ایدیوردی . دقتله باقدی . آغاچلرک
آراسندن سوزولن آیشیقنک تجسم ایتدیردکی
بو قیز چهره سی اولنك پک یاقیندن ، چوق جاندن
بر علاقه ایلہ تعقیب ایتدیک لامعه نك مستننا
خطلرینک عینی طاشیوردی . کونلردنبری
کوکلنده صاقل اولان ارزولرینی درحال بیلدیر-
مک ، قولیندن طوتوب اوکادیکلہ تمک ایسته دی .
فقط دوداقلری قنصیلدی . قوللری کوشه دی ..
صوصدی .. نهایت بر کون بر جای ضیافتنده
اوکا بو شوخ وسوملی قیزی طاشیتدیردیلر .
ایلک امید اوکون عشقنک یاشادیفی قلبنده
دوغدی . اونی اوزاقدن سورکن بیلہ نه قادر
قیصقناچ داورانیوردی . کوچوک بر التفاتی
قارشیننده سوینچ ونشئه ایچنده اوجوشان
قلبی ، اک اهمیتیز بر سوزیلہ کونلرجه قانیور ،
ساعتلرجه چیرپنیوردی .

— نچلا خانمی سزه طایتمیم .. نیم مکتب
ارقاداشم ..
— شرف ایتدک ..
اندر ، لامعه نك بو مسافرینی ایلک دفعه
کوردیوردی . کسکین باقیشلرینک آراسندن
تبسملر سوزولور کولکجه بغدادی سپاسنده کوچوک
چوقورلرحاصل اولیوردی . آکلانده صدف
بر بچاقله کسیماش ناره بکزمین قیرمزی دودا-
قلری ویاض دیشلری بو کوزهل سیاه باشقه بر
کوزهلک ویریوردی . اندر ، نچلانک یاننده
اوطوریور ، لامعه ایلہ قونوشایه چالیشیور ، فقط
کوزلری بو کوزهل قادینک هر کوکلکی یاقه جق ،
هر قلی قاناته جق نظرلندن آیرلامیوردی . بر
سنه دنبری لامعه نك عشقی ایلہ اوپوشمش ، ده رین
بر اوقیریه دالمش اولان قلی ، یکیدن عصیان
ایدیوردی . لامعه ، اندرک کوستردیکی لاقیدی
قارشیننده عصیلہ شیوردی .
— اندر هیچ قونوشمیورسک ..
بودوشونکده یکی مودا ..
— نه سویلیه م ..
— آکلانک .. سنک کوزهل حکایه لک
واردر .. هایدی غرامفون چاللم ..
اندر ، نه قونوشماق ، نه ده غرامفون دیکلہ مک
ایستیوردی . اونک تک بر ارزوسی واردی .
بوکوزهل کوزلی نچلانی دوشونه بیلماک ، اونک
ایری سیاه کوزلرینی بر دها چیقارماق اوزره
قلنده یاشاتنه بیلماکدی .. هرکس کوچوک
سالونک اورتنه سنده اوچیور ، موسیقینک یایدیفنی
آهنکک آراسنده چیرپنیوردی .
— دانس ایتیورمیسکز نچلا خانم .. ؟
— خار اندر پک .. بیلماک که نندن
اوکره نه مدم ..
— دانس دوام ایتدک ، ارزوایدرسه کز
بالقونه چیقلم ..
هر ایکسی ده بالقونه چیقیدیلر .. شوخ
وشاقاچی بر قیزه بکزمین ایلکی بر روزکار
یاناقلرینی اوقاشدی . صاحچلرینی قارشیدیردی .
دوداقلرینک اوزرینه بوسه لر قوندوردی .
ده کز عزمی اراده سنی قایب ایتنه عاشقله
بکزیوردی . دالغله کوپوکلرینی صاحچهرق
ریختیمه ووروپور ، پارچالانیور فقط بو خیس
عاقبت اونک نه خومورتیسنی کسپیور ، نه ده
کوپوکلکی دالغلرینی توه کندیبریوردی ..
— کجه بی سوه میسکز .. ؟
— عاشقم کسودیکم زمان کجه لردر .
بیلمزسکز .. او ، سکونتک ایچنده نه دهرین
بر شفقت ، نه صمیمی بر محبت طوفانی واردر .
دردلریکز ، کوکل آجیلریکز ، تحسیرکز هپ
جانلانیر .. روحکن قانار ، کوکلکز آغلار .

فقط بو کورولتوسز زمانلرده کی بو آجیلر
سزی اوزمه ز .. نچله کزده یاشاندیکز دردلر-
یکزک تسلیمی بولور ، اضطرابلرینی آزالیرسکز .
— نچلا خانم نه کوزهل سویلیورسکز . نیم
قلبمده عینی احتیاجله چارپیور . بوله سسز
بر کجه ده سوه بیلہ جکم بر روحه ، بوتون
کوکل دردلریمی آکلانمق ، روح آجیلریمی
آچقی ایسترم ..
— هیچ سوه دیکز می ؟
— هیچ یکی سودم ..
— اوده سزک سودیکزنی بیلوری ؟
— کجه نك کوزهللکینی سه زدن ، طبیعتک
یاراندیفنی بدیلر قارشیننده مقتونیت حسن ایدن
بر قادینه عشقنی ییلدیرمک نه معنا سز .. بوپوکسک
روحی طاشیان قادینه بسلنه عشق سوله مز ..
او سه زهر ..
اندر ، یاواشجه نچلانک الی آلدی ..
طوتوشان دوداقلرینی بو زمین لارک ، انجه
پارماقلرک اوزرنده دیندیردی .. نچلا ایلہ
اندر سالونه کیره لرکن آرقه لنده کی کسکینک
و خفیف بر هیچقرینی دویمامشلردی .
* * *
بوپوک واپورک کوکل کورولتوسنه بکزمین
آجی سسی دوپولدی . بوسس ، برچوق کیمسه
لرک کوزلرینی یاشارتیور ، روحلرینی ایکلہ تیوردی .
کونلرجه سوکلیلرینی کورمه بیلر ، ایلرجه
عاشقلرینه تصادفاتمه بیلر بوله بو آریلیک آجیسیله
ریختیمک اوزرنده آلرنده مندیبلری قلبلرینک
صاحچلرینی تشییع ایدیورلردی . اختیار بر آنته
کوز یاشلرینی کوکلکله سیلیور ، محترز برکنچ
آغلاماق ایچون دوداقلرینی ایصیریور ، بیاض
صاقلالی بر اختیار کوزلرنده طوپلانا یاشلری
کوکله آقیمه یه اوغراشیور ، هنوز حیياتک
ظلمندن بی خبر کوچوک بر چوقوق یولیسنه
تبسملر کوندیریوردی .
اندر ، نچلا واپورک کوکرته سندن مندیبلرینی
صالایورلر ، بو کنچ تهویلر ریختیمده کی
دوستلرینک کوز یاشلرینه خفیف بر بسلمله
مقابله ایدیورلردی . واپورک یان طرفنده کوچوک
بر صاندالده کی کنچ بر قیزکوز یاشلرینی مندیله
ایچمرک بو منظره بی سپرایدیوردی . واپورک
پروانه سی کوپوکلر صاحچهرق دونیور ، وقور
انسانلر کی اغیرجه ایلرلیوردی . یاواش یاواش
واپور یول آلمه یه باشلیوردی .. صاندالده کی
کنچ قادین بر چغلیق چقاراراق ، پروانه نك
ده کزه یایدیفنی بیاض کوپوکلرک قوجاغنده قایب
اولدی .. کوپوکلر سوندی .. کوچوک بر
قارشیقلاق اولدی .. واپور ایلرله مه یه باشلادی .
ایکی کون صکره واپور لیانه یاناشمشدی .

روس ایستانلر

بطاقلی

کو رینلر

اولاغی وکویلیرک اودون آتباری حالته کلن
اورمانلرینک کوچوک ابر پلانکی تنظیم ایچین
توظیف ایدلشدی . مادامک اوغلی نیقولانه ویغ ده
کندی آرزوسيله مهندسه رفاقت ایتدیدی . چالیشان
ومدقی اولق دولایسیله اینی بر معاون ، بعض
چوقاقلرینه رغماً ذکی وصیمی بر آرقداشدی .
مهندس یاشی ایلرله مش ازوایی سوه بر آرز
سرت وموسوس ایدی . محیطنده عیان اوله رق
طاندیفنی ایچین ، هیچ برایش بولماز وپولدی
ایشندن ده پک فضلہ یاره قازانمازدی . کوندوز
کنج سهردوقو ایلہ دوستانه بر مناسبت تأسیسنه
چوق چالیشمش فقط کجه کلنجه اوزون یوللیغک
وکوندوزکی باغیرمه لک نتیجه سی اعصابی بوزو-
له رق بر آرز تیتیز اولمشدی . کنج طلبه نك
ایش ایلہ اولان علاقه سنی وقونافلادیفنی یرلرده
کویلیرله کوروشمه سنی غیر طبعی بولش اصل
وظیفه سنک کندیسنک ایش ائناسنده ایچکی
قوللانماسنه نظارت اتمک اولدیفنی فکرینه
یرلشدرمشدی . مهندسک اوچ دفعه امتحانده
موفق اولامادیفنی ارتفاع تخته سنک استعمالنده کی
اسراری کنج طلبه نك هان بر هفته ده اوکره-
نیوریومه سی جامه کینده بر فیصقاچلیق حسی
اولاندیرمشدی . اونک منعی غیر قابل چکه بارلغی ،
تازه وقدرتلی کنجلیکی ، انتظامپرورلکی وجاذب
تراکتی اختیارک اعصابنه دوقونمشدی . فقط
هر شیتدن زیاده جامه کین کندی اختیارلغندن ،
بر آرز قبا اولماسندن ، سیاه قلبندن وعجزیه
هیچ دوغرو اولیان کتولکلرندن بر عذاب
دویوبوردی . کون کجه مهندسک خویشلرینی
آرتیوروعادتاتحمل ایلدیه بیک بر حال آلیوردی .
نیقولا تهویچک یایدیفنی خطاری کنجک قلبی
ایچیمده جک بر صورتده اعظام ایدر وهر آدیمده
دوردوروب یوزینه وورمقدن بر ذوق دویاردی .
فقط طلبه ده اوله برکنجک خزینه سی وتوکنمک
بیلمه یی اوله بر حسن طبیعت واردی که اختیارک
عبوس بر چهره ایلہ یایدیفنی تکدیرلره اوهملام
بر تبسم وبعضاده آغاچلرک آراسنده چینلایان
بر قهقهه ایلہ جواب ویرردی . مهندسک کدرلی
طورلرینک معناسی آکلایمان کنج ، کوچوک
بر کوپک یاوروسنک آنسیله یایدیفنی اورناشمه لره
بکزم بر طرزه مهندسه سؤالر صورویور
وشقالاشاراق اونی تعین ایدیوردی .
مهندس اغیر آدینلرله وکوزلرینی یردن
آیرمیاراق ایلرله یوردی . نیقولا تهویغ آرقدا-

صولغون بر باز آقشامی .. اورمان درین
بر سکوت ایچنده استراحتہ دالمش . اطرافه
معنالی بر سکونت حاکم . چاملرک تپلری آقشامک
طاتی قیزیلغی ایلہ سوساننش ، فقط دال
وکوکده لرنده کی رطوبت وقرانکی سیلینمه مشدی .
صیجاچ وقورو جام قوقولرینه یقینده یانان
اورماندن روزکارک سوروکدیک دومان قوقوسی
قارشیمشدی . کجه نك آلاجه قراکلغی او
یرلره آنسزین چوکیورمشدی . کونشک غروبیه
قوشلر صوصمشدی . یالکز آغاچ قاقانلرک
اوپوشدیرنجی سسلری صیق آغاچلرک آراسندن
عکس ایدیوردی .
مهندس جامه کینله دول بر قادنک یکانه اوغلی
نیقولا نیقولانه ویغ ایشلرندن دونیورلردی .
سهردونویه کیمک چوق اوزون سورمک دی .
هم وقتده کیمکمشدی . بکچی استپانک نه ونده
کجه له مکدن باشقه چاره قالماشدی . تعقیب
ایتدکلری باتیقه آغاچلرک آراسندن صاغه صوله
قیوریلدقدن صوکره کوزدن قایب اولیوردی .
مهندس ، انجه اوزون ، آیاقلری بر آرز
چاریق ، باشی اوکه اکلمش ، کندیسنده
یوللیغله آلیشمش آدمارک یورویوشلرلردی
لاقیدی واردی . قیصه جه بویلو کوچوک آدیمی
طلبه آرقداشنی تعقیده کوچلک چکیوردی .
بیاض شایقه سی آرقه سنه دوشمش ، قیرمزی به
میال قارشیق صاحچلری آلنه سرپیلش
وکوزلکی ایصلاق بورندن هان دوشه جک بر
وضعیت آلمش ایدی . کاه قورو جام پورولرینک
وجوده کتیردیک طبیعی حالیلر اوزرنده قایاراق ،
کاه طوپراقدن دیشاری به چیقمش کوکلره
چارپاراق یولنده دوام ایدیوردی . طلبه نك
پورورکن چکدیک مشکلات مفتشک نظر دقتی
جلب ایتش فقط هیچ آکندیرمیارق یولنه دوام
ایلشدی . حتی بوندن بر ذوق دویوبورکی
اولمشدی .
جامه کین مادام سهردوقوطرفندن ، کندینه
عاند اولان فقط باقیمسزلق یوزوندن سورولرک
پروانه سنده کوچوک بر عارضه اولدیفنی ظن ایدن
طائفهلر لامعه نك قویویشنه چوروکی البسه سنک
پارچه لرینی پروانه به صاریلی بولدیلر ..
ازمیر ۱۶ آغستوس ۱۹۲۷

حکمت شوقی

شیلہ برابر کیده بیلماک ایچین چابوق بورومه
چالیشیور و آراسیرا آغاچلرک چیققی کوکلرینه
چارپاراق دوشدیکندن یتشمک ایچین قوشق
مجبوریتنده قالیوردی . یورغون اولماسته رغماً
یوکسک سسله وهیجانله سوله یور ، جانی اوضاع
واطواریلہ ، اوپویان آغاچلرک آراسندن عکس
ایدن ندالریله موضوعه قوت ویرمک ایستیوردی .
آلی قلبنک اوزرینه قویاراق تیرنه ونافذ
بر سسله :
— نهوت نه غور آیوانویغ ، دیوردی ، بن
کویلرده چوق بولونمادم وکویلیرک حیاتی
یقیندن طانیادیفی اعتراف ایدرم فقط شیمدی به
قدر کوردکلرمده آجیقلی ودرین بر کوزلک
بولدم . نهوت بیلورم . نیم کنجلیکی وکور
کوسزلکی ایلری به سورمک ایستیورسکز
دکلی ؟ سزه او خصوصده حق ویرمکه
حاضرم . فقط بر ایش آدمی اولق مناسبتیلہ
سزدن شوکویلینک حیاتی بر آرز فلسفی نقطه
نظردن تدقیق ایتکزی رجا ایدمک .
مهندس سکوتی اخلاص ایتمین لاقید بر
اوموز سیلکمه سی و آجی بر تبسمله مقابله
ایتدی .
— آه ! دوشون نه غور آیوانویغ ، شو
کویلی حیاتنده تاریخک نه درین ایزلری واردر .
صبان ، طیرمیق ، قولوبه ، آراه .. عجبا
بوللری کیم ایجاد ایتدی . هیچ کیمسه دکلی ؟
اونلر بتون بر کتله نك محصولدر . بونلر بوندن
ایکی بیک سنه اولده بوله ایدیلر . کوپیلر
تهولرینی ، طوپراغی سوروب تخم اککی عینی
شکده باشارمادیلر می ؟ نهوت ایکی بیک سنه
اول . فقط بو علیل اصول زراعت هانکی عصرده
آرازنده کوکلشدی ؟ بونی دوشونمکه بیلہ
جسارت ایدم یورز دکلی ؟ یشته بوراده نهایتسز
وصایسز عصرلرک اوزرندن فکرمز سورچیور
هیچ بر شی بیلمه یورز . ایلک آدام آراهینی
ناصل ونه زمان یایدی ؟ بو ایشک میدانه کله-
بیلمی ایچین عجبا قاچ بیکسنه چالیشیلدی بونی
الله بیلیر .
طلبه آرتق بوسبوتون آلولنشدی . شایقه سنی
باشندن چکدی وسسک بیدیک قدر باغیر اراق :
— نهوت بیلمه یوروم . وهیچ کیمسه ده
بیلمه یور . آلکزه نه آلیرسه کز آلیکز .
آلیسه ، هر هانکی بر آلت ، چاریق ، چیقرقی ،
قالور هر نه اولورسه اولسون بتون بونلر

کو کلمه :

ای کوکل ! دور ما ، قالدق ، ئوزوله اوله :

اوینا ، کول ، نشئه لی شریقلر سوله ..

ای کوکل ، قالمادک ، حسلرک بزکین :

ئولومیدر یوقسه سنک ایستکک !..

ای کوکل ؛ دور ما ، قالدق ، سهوین ؛ اوینا ، کول :

نشئه نک بولوتسر افقنه سوزول ..

ئولومک کوزلری سنی اُک صیجاق

رقصک قوللرنده کورمه لی آنجاق ..

ئولومک قوللری سنی اُک طاتلی

شرقیلره هر آن مسعود بولمالی ...

ای کوکل ؛ قارشیمده هپ ئولکون یاتما :

بکا اوله حزین باقیشر آتما ..

کوزلرکده خسته بر فلسفه وار

اوقودم بن اونی فقط نه حیقار :

قیریق بارداغکه ایسترقان دولسون ؛

ایسترسه ایچدیگک هپ شراب اولسون :

سن شریکی سوله ، اوینا ، سهوین ، کول ،

نشئه نک بولوتسر افقنه سوزول ...

..

..

..

..

..

..

..

ایسترسه آتش یاغسین یولکه دوغرو ؛

ایسترسه بوشانسین الماس یاغوری :

ئولومک کوزلری سنی اُک صیجاق

رقصک قوللرنده کورمه لی آنجاق ..

قادرمانه

« — پک اعلامهندس افندی ، اکر سزه داما

ای کلمه سدی بهلم که آویان سیدرونک اراضینی

تحدید ایدن (ب ج) خطی پوصله نظر اُرق

درجه و اوئوز دقیقه جنوب شرقیده در . بناء

علیه آویان سیدروایله دده سی وده ده سنک

دده سی کندیلرینه عائد اولیان اراضی اُرق کوب

بیچمشلردر . بوصورتله بوکویلو جز اقلونک

بیلهمه هانکی ماده سی موجبنه محکوم اولمشدر .

فقط زوالی کویلو طبیعی بو محکومیتدن برشی

آکلاماز ، قیریقی کوزلریله حا کُری سیرایدر .

آناسنک سودینی ایدیکی دقیقه دن اعتبار اُدنیا ناک

الهدن باشقه هیچ بر کیسه سیه عائد اولمادیغه

ایمان ایدن بوزوالی سنک قرق درجه لک

پوصله کدن نه آکلار ؟ . »

مهندس مایوسانه : « فقط بونلری بکا

سولیکدن مقصدک نه ؟ ؟ دیدی .

مهندسک سولاییکنی ایشیمه بن طلبه حرارتله

دوام ایتدی ،

« — یاخو دباشقه بر نقطه یی آلام . ثوت

فرض ایدم که زوالی کویلی اردویه کیتدی .

چاووش سرت سسیله : « دقت !.. صاغه باق

خذا به کل » دی به بر قوماند ویریر . کندم ده

بر قاج آی ایچین خدمت عسکر به ده بولوندیقمدن

بواصل وحرکتک لزومنی تسلیم ایدرم . فقط

بر کویلی ایچین بو بر صاچدن باشقه بر شی

دکل در که . نه دیرسه کر ده یکز هیچ بر زمان

ساده بر حیاتدن زورله آیریلان برینی بوحرکتک

لُومنه افتاع ایدم مزسیکز . سزه دالغین دالغین

باقندن باشقه برشی یایاماز .

مهندسک قیزدینی بللی ایدی .

« — آرقی بوکونک بو قدر کافی دکلنی نیقولا

ثو یغ دوغرو سنی سولیک لازم کلمه سه بن بو

سنک سولیمه لر کدن بیقدم . بر شیلر آکلامتی

ایسته بورسیک فقط سولیکلر کده نه بر معنا نه ده

بر منطق وار . کندینی بردون ژووانی

کوسترمک ایسته بورسیک ؟ بن بو قدر لا قیر دیدن

بر شی آکلامادم که . »

طلبه برچالینک اطرافندن کسدره رکنینه

مهندسک اوکنه چیقدی ودام ایتدی !

— اکر خاطر لا پورسه ک بوضاح کویلی یی

احق ، تیل وقیا اوله رق توصیف ایشدک .

بونلری سولیکلر کدن عادتاً فقرتی ده کز لیه مدک .

فقط عزیزمهندسک کویلیک شرائط حیاتییه سیله

بزم یشاییمز آراسنده فرق آکلامایورمیسک ؟

بزدردنجی بر تکامل صفحه سته کچمکه حاضرند

یغمز بر زمانده او هنوز ایکنجی درجه یی

کوچکله بیتیرمشدر . سن اونی یالکز احوال

مواثیه دن و آتندن بحث ایدرکن دیکلملیسک .

بطافلقک غازله مشبوع هوا سی ایچنده غائب اولدی .

مهندس دیشلری صیقرق :

« های الله بلاستی ویرسین . انسان بورنک

اوچی کورمه یور . سورونه رک کیتمکدن باشقه

چاره قالمادی دیدی وعصی مشتی ، بر

سسله

« استپا آن » دی به تکرار باغیردی .

بو سفر طلبه قیصیق بر سسله :

« استپان » دی به مهندسنی تقلید ایتدی .

اوزون بر زمان بوله بربری آرقه سته باغیرمالردن

صکره سیلرک آراسندن صولون بر ایشیق

کوروندی . بر آز صاغه دوندو کدن صکره

اولدینی برده دوردی .

مهندس :

« استپان سنمیسک دی به باغیردی .

بوغوق بر سس :

« ها ! ها ! سنمیسک آوانو یغ ؟ » دی به

جواب ویردی .

کور ایشیق کیتدکجه یا قلاشدی وسیسک ایچندن

اطرافه اولکون بر ضیا یایلدی . آیدیلانان

ساحه اوزرنده قوجه برکولکه کورندی . بر آز

صکره قرا کلقلرک ایچندن کوچوک بر آدم

بلیردی . اُلندک کناری یوقاری به قالدیره رق :

یانکز ده کی کیم؟ دیدی سه ردوقو دکلنی؟ اوا

صفا کلدیکن موسیو سه ردوقو . ناصیاسیکز ؟

بو آقشام بورالیکسنر غالباً . خوش کلدیکن . . .

عجا کیم باغیرسیور دیش و نه اولور نه اولماز

دی به سلاجی ده یانمه آکشدم . »

فنا رک صولوق ضیا یی آلتنده استپانک چهره سی

کورونه یاییوردی . ییمشاق صاری صاچلری ؛

اوزون زلفلری ، بوروشوق خلقله ایچنده

بارلایان کوچوک مانی کوزلری اوکا بورغون فقط

متمم بر چوجق سیاسنی ویرسیوردی

« کیده لم » دیدی . وسیلرک آراسنده غائب

اولدی . فنا رندن چیقان ایشیق یامه سی بولک بر

کناونی تیره یه رک آیدینلایوردی .

بکچینک آرقه سندن مهندس :

« استپان حالا تیره بورمیسک ؟ . » دی به

صوردی .

استپان : « ثوت ثوغور تیره بورم . کوندوز

پک او قدر فنادکن ؛ فقط کچیه کچیه براوشومک

آلیور . نه یایام او تیره مکده آیشیق . »

— ماریا اییشیدیمی ؟

— زوجهم وچوجقلم چوق فنا حالده لر .

الله چوق شکر کوچو کده بر شیلر بوق آما

یقینه اوده بقالانه جق . سنک واقفیز اوغلکی

یکن هفته نیقولسکیه کورتوردک بونکلر کومده

اولا بیایرم . سز مور ، اصیل برکنجسکز .

بن ایسه بر کولکدن باشقه برشی دکل . »

بویه قبا وغیر مأمول وضعیت قارشیسندنه

انکسارخیایه اوغرایان کنج طلبه آرتق آدیملرینی

کوشه تدی . ومهندسک آرقه سندن ساکنانه

یورومکه باشلادی . جامه کینک بر آرقنبورجه

صیرق بیه کله لره هیچ ده عرض احتیاج اتمه دن

طالعک ضربه سی یشیش سفیل حیاتی پک اعلا

افاده ایدیوردی .

شیمدی آرتق اورمانه کثیف بر ظلمت حاکم

اولشدی ؛ فقط تدریجی قرا کله آیشان کوزلر

آغاچلرک مهم وخیالی اشکالی فرق ایدم یاییوردی .

اطرافده نه بر سس ونه دهر بر حرکت واردی .

اُسن روزکار اوزاق تارلاردن کوزلر بر اوت

قوقوسی کتیرییوردی .

یول اینشه دوغرو کیتمکه باشلادی . بر آز

داها ایلرله دکلن صکره بر آلتی مخزنلردن

کلن هوا کی صوغوق ورابط بر روزکار

طلبه ک یوزنی اوقشادی .

جامه کین آرقاسنه دونه دن عجله ایله :

« دقت ات بوراده برطافلق وار . » دیدی .

نیقولا ثو ییچک کلدیکی برلر عادتاً توبلی بر

حالی کی ایدی . اطرافده کوچوک چالیرله ایلدیهن

طلاغینیق ، تتره ک ، قویو سیس بولوطچیلری

اوچیوردی . آنسزین اورماک تادریشلر کندن

قویوب کلن بوغوق وغملی بر سس اطرافه عکس

ایتدی . کنج طلبه قورقاق مهتر بر سسله

« عجا بونه ! ؟ » دی به مهندس صومردن

کندینی منع ایدم دی . جامه کین قیصه وکسیک :

« بالقجیل ، برشی دکل !.. دیدی . شوراده

بر حد وار اورادن چاقی کچیرملم . »

شیمدی آرتق هیچ برشی کورونه یوردی .

سیس اطرافده بیاض بر پرده کی ایایی اورتوبور

رطوبت ویا ییشقانلی عادتاً حس ایدیایوردی .

مهندس او کئنده سیاه برکولکه کی صالانه رق

کیدییوردی . یولی کورمک قابل دکلدی . فقط

هر ایکی طرفده چورومش نباتاتک نشرایتدکاری

قوقودن بریطافلقک اورته سندن کچدکاری بللیدی .

سک اوزرنده بالچیق ایاقلره یاییشور و آلستینی

بر کوپرو اوزرندن کچورمش حسنی ویریوردی .

مهندس دوردی . بونک فرقنده اولیان طلبه

یوزونی آرقه سته وورنجه جامه کین :

« دقت ایت بک افندی زرده ایسه او بویه جسک .

اولدیفک برده دور هیچ بر طرفه قیمیلدانه .

بو بلالی بطافلقه دوشمه مک دقت ایت . بن

بکچی یی جاغیرم . » دی به میریلاندی .

البرنی آغزینه کورتوره رک « استپا آن . »

دی به باغیردی . سیسک آراسندن قیرلایان

پوصدا ایتدکجه شدتی غائب ایتدی و اُک نهایت

بوسدن

اوتی ناصل قوروتدیفنی سکا اوله بسیط جانلی

ومعنا لی کله لرله افاده ایدرکه . . فقط برده

عینی کویلی یی شهره ناصل ایتدیکنی تیارویه نه

صورتله کیتدیکنی ، چالغیلی عموخانه ده . نقدر

اکلنجه لی وقت کچیردیکنی سولیکلر دیکله .

آمان یاری نقدر قما تعبیرلر نه کولونج وچیرکین

کله لر قوللایر . اونلری ایشیتمک انسانه قورقو

ویریر . »

طلبه آرتق کندندن کچمش ، باغیریور

بیکرجه خلقه خطاب ایدیورمش کبی الایله

اشارت ایدیوردی .

« ثوت قبول ایدیورم . کویلی ققیردر ،

قبادر ، سیکیرلی در ؛ فقط الله ایچین اولسون

اونی بر آز راحت برافیک . اورمادی بر تضییقک

آلتنده اُز بیلشدر . ثوت تارخا ومدنیت اعتباریله

یوقسول اولمشدر . اون بیه یکن ، شفاویریکز ،

اوکا اوقویوب یازمه اوکره تیکز ، اونی غرور

ئزله ایچیمه ییکز . بن شوکا قانمک کویلی

تنویر ایدیلر ییجه سزک محکمه قاریرکز ، پوصله

لریرکز ، کاتب عدلریرکز مدنیت عنوانکنر کبی

حکمسز قالا جقلردر . »

جامه کین بردن بره دوروب طلبه یه مشتیکی

بر اختیار قادن سسیله :

« نیقولا ثو یغ آرتق یشیر . دیدی . صبرم

رکنجه یه قدر سولیکدنک . سنی دیکله ییچک

وقم بوق . ظاهرأ آکلاییشلی بریسته بکره دیکک

حاله بو قدر بسیط بر مسئله یی هضم ایدممه مک

حیرت ایدیورم . نظریه لریرکزی اوئزده ویا

آرقداشلرگزک باندیه ایضاح ایدریریکز . بنی

بونلری دیکلمکده معذور لوریریکز . »

نیقولا شوبله کوزلکنک اوزرندن یان کوزله

جامه کینه بر باقدی . مهندسک تحف بر یوزی

واردی . اوکدن باقینجه داره اوزون وکسکین

کورونیور ، یاندن باقینجه عکسسه اوله رق

کنیش ویا صصی برشی اولوردی . آلتی عادتاً

یوق کی ایدی . بیچیمز و قویوریق بورنی نقدر

تحف دورووردی . آقشامک آلاجه قراکلنی

آراسندن طلبه اختیارک یوزنده چکدیکنی اضطرار

باتک وحیانه قارشحس ایتدیکنی فقرتک ایزلرینی

کورمش اوکا آجیمش دی . بو طامسز آدامک

ساکن روحی اُزن آلامی نقدر یاقینندن

کورمشدی .

تسل ورن مونس بر سسله مهندسه :

« قیزمه ثوغور آوانو یغ ؛ دیدی . مقصدم

سنی ایچیتمک دکل . نه قدر عصی سک . »

مهندس معناسز و خاُشانه بر صورنده تکرار

ایتدی :

« ثوت عصی ، عصی . نیقولا ایسته مهم .

بونلری بکا سولیمه . هم بن ناصل سنک آرقداشک

استيانك قارىشيق صقالتك آراسندن قورتولان
چهره سى ميدانه چىقدى. مشفق وكدرلى كوزلرني
آچاراق :

چوجىك خسته اولوب اولمىدىنى صورمشدىكنز؟..
ديدى بۇ ھېمز خسته يز. زوجەم ، شو اوجاغك
اوستىندە ياتان چوجىقلر ، ھېمز ... يكن صالى
كونى اوچىنى چوجىمىزى دە كومىدك . طبعى
بيلورسىكنز ! بورالرى رطوبتى ؛ و بوزم خسته
لغىزگە اك بىوك سېنى در . بتون كون بويلە
تېرەد كىن صكرە بركون دە دنيادن كوچوب
كىدىيورز .

طلبە باشنى صالايلاق . صوردى .
« جانم نەدن ھلاج قوللانمايورسىكنز . بزم
اوطرفە كليكنز كىنن فلان ويرەم . »
— تشكرايدرز . موسيو نيقولان نيقولان نيقولان
الله عمرلورسىن . يرچوق چارەلرە باش ووردق .
فقط ھېچ برىستىن فايدا كورمىدك ..
وقوللارنى نوميدهانە اوزاتەرق دوام ايتدى ؛
« اوچى دە كومىدك بىك افندى ... بورانك
ھواسى راطب ، آغىر و دورغون . »

— نەدن باشقە بر يره كىتميورسىكنز !
— نە باشقە بر يره مى دىدىكنز ؟
دىيە سؤالى تىكرار ايتدى و كىندىنە سويلەنىلنى
آكلامقەدە كوچك چكىيورمىش كى باشنى صالادىقن
صكرە دوام ايتدى :

— ئوت بر باشقە يره كىتمك طبعى داهالنى ؛
فقط نە اولورسە اولسون بورادە برىنك بولونماي
لازم دىكى ؟ ئو اولدقە بىوك . ھم بوراسى
بىكچىسز اولمازكە ... بۇ اولماز ساق بورادە باشقە
برى اوطوراجق دىكى ؟ بىن كىزدن اولى قالاتيون
بورەدە بىكچى ايدى .

تقدر صبرى مئزوى بر آدمى چوجىنى زو-
جەسنى كومىد و كىن صكرە كىندى دە اولدى كىتدى .
باشادىمىز ير زەسنى اولورسە اولسون ضررى
يوق . الله بىسوكدر . او زەدە اولماىز ونە
ياىمقەمىز لازم كىدىكى بۇدن داهالنى بىلير .
ماريا دىرسكىلە قاپنى آچەرق آندە كى
سەوەرلە ايجرى يە كىردى واستپانە خطاباً :
« ابى والله بويلە تېل تېل اوطورمىقن تقدىر
ذوق آليورسىك ؟ انسان ھېچ اولمازسە
فىنجانلرى حاضرلار . » دىدى .

سماورى حدتە ماسەنك اوزرىنە براقدى .
وقتندن اول اختيارلق علائمى كورولن چهرە سى
صولغون وصارى ايدى . يناقلىرنە بوروشوق
خطلك آلتىندە ينان ايكي قىزىل لكە و كوزلرنە
غىر طبعى بر پارلاقلىق وادى . عىنى حدتلى
طورلە ماسەنك اوزرىنە كى فىنجانلرى طباقلىرى
وا كىكى بريانە چكىدى .

— مابعدى كلچك نىسخە دە —

« استيان شوسەوهرى حاضرلاساك برە
يورطە چالقا ييورسەك فنا اولمايلاق . »
استيان جواب ويردى :

« ھاي ! ھاي ؟ ھان شىمدى . »
ودونەرك زوجەسە شىبەلى نطرلە :
— ماريا سماورى حاضرلاساك . باق
افندىلر جاى ايجمك ايستە يورلر . دىدى .
ماريا بر آرز خوشونت و غىضبلە :
« بىك اعلال . افندىلر كە سويلە دىكىنى ايشىتمىدەم . »
دىدى .

قادين دىشارىيە چىقنچە مهندس ديوارە
آصىلى بر رسمك قارشى سەنە كچەرك ماسەنك
يائىنە اوطوردى . ئو صاحى استيان مسافىرلردن
بر آرز اوزاققە ، قاپى دىندە ، صوغاسنىك
يائىنە دىز چوكدى و متوكلانە آكلامقە باشلادى .

« عجباً بو چاغىران كىم دىيە دوشوندم .
عقلەم بزم اورمانچى كىلدى . فقط كىچە وقتى
نچىن كىلير دىدم . اودە تخف بر آدام ھا
ھېمىز بر عسكر كى قوللانق ايستە يور . ھىر
كون كىدوب كىندىسە تكمىل خبرى ويرملى
امىش . اويلە اولقلە برابر نە لازم دوغرو
بر آدام . بىلەم چاق قىزك عرضە كچمىش
فلان دى يورلر آما بىك نە ؟ »

بر آرزوصدى . دىشارىيە مارياىك سەوەرە
كور آندىنى و چوجىقلر كى آغىر صولودقلىرى
ايشىدىلوردى . بىشك حالا او مشكى سسىلە
صاللايوردى . طلبە ياتاققە كى كوچوك چوجىقە
داھا دقتلە باقىنچە صىتمەلى ركوزللكك افادە
ايتدىكى معنا ابلە قارشىلاشدى . يناقلىرىنك بر
آز شىشكىن اولماستە رغماً شفاف بر چىنى اوزرىنە
رسم ايدىلنى انچە وظيفىر سملە بىكزە يوردى .
سپام وارى كوزلرنە غىر طبعى بر پارلاقلىق
واردى . باقىشلىرنە اسكى قادين رسملىرنە كى
حالى آكدىران بر مەصومىت كورونيوردى .

طلبە طاتلى بر سسلە :
— سىنك آدكە نە ياوروم ؟ دىيە صوردى .
كوچوك يوزىنى اللرىلە قىپاتاراق پرەدەنك
آرقەسە صاقلاندى .
استيان :

— اوتانفاج ! نەدن قورقويورسىك قىز؟..
دىيە تخف بر صورندە صىرتقە باشلادى و چهرە سى
قويورچىق صقالى ايجندە بر كىرىكى قاپ اولدى .
— اسمى واريادىر ... دىدى و چوجىنى :

« قىز ، دلى ، نەدن قورقويورسىك ؟ افندى
سكا نە يايلاق ؟ » دىيە تسكىن ايتكە چاليشدى .
نيقولان نيقولان نيقولان صوردى :

« بو دە خستە مىدر ؟ »

اوج اولدى ... يونكرى آيدىنلا تايىم ...
بورالردن كىركىن براز دقت ايدىك .

نيقولا نيقولا ئويچك كوردىكى ئو يردن
بر بىچى مئترە ارتقاعندە قازىقلر اوزرىنە يايىلمىش
بر بىكچى قابە سى ايدى . قاپوسنىك او كىندە بىش
آلتى باصاماقلى چارپىق بر مرديون وادى . يولك
آيدىنلا مەسى ايجىن استيان فنارى يوقارى قالدىردى .
طلبە ياندىن كىركىن بىكچىنك بتون وجودىنك
تېرەد كىكى و باشنى يقاسى قالىق خاكى جاكتىنك
ياىچندە ايصىتمە چاليشدىنى فرق ايتدى .

آچىق قاپىدن بر كويلو ئويىنە خاص ايليق
وتخف بر قوقو چىقيوردى . اول مهندس باشنى
قاپونك اوستىنە وورماق ايجىن اكيلەرك كىردى .
واستيانك زوجەسنى بىوك بر صىمىتلە سىلاملادى .
اوجاغك بانى باشندە دوران ، اوزون ، ضعيف
بر قادين مسافرك كىلدىكى طرفە دوغرو ساكتانە
دونەرك باشىلە سلام ويردى . و تىكرار اوجاغك
اوزرىندە بر شىئەلە مشغول اولمقە قويولدى .

استيانك قابە سى بىوكچە فقط كىرلىدى . اوطەنك
صقو قلى و چىپلاقلى بو قابە يە مئزوك بر ئو
حالى ويرمىشدى . اوزون آغاچ كوتوكلىرىنك
وجودە كىتېردىكى ديوارك دىندە دار و يوكسك
بىكەرل وادى . كوشەلرە قراومىش رسملر
آصىلىدى . اوطەنك اوچە برىنى بىوك براواجق
اشغال ايدىيوردى . كونىشدن صاچلىرى آغارمىش
ايكى ياوروجق اوجاغك اوزرىندە باشلىرى
صارقىتمىشلىرىدى . قارشى طرفە قىزمىزى چىچكىلى
بر پرەدەنك اورتدىكى ايكى كىشىلك بر يىاق
اوزرىندە كوچوك ، اون ياشىندە قدر تخمىن
ايدىلنى بر قىز جوجىنى آياقلىرىنى صارقىتمىش تخف
بر غىجىرتى چىقاران بىشكى صاللايور وارى
پارلاق كوزلرلە بىكى كلن مسافىرلى قورقو
ايجندە سىر ايدىيوردى .

كوشەدە رسملىك آلتىندە بىوك و چىپلاق
بر ماسە وادى ، طاواندن صارقىدىلش بر
چىنكەدە پىس و شىشە سى قىرىق برلامبە آصىليوردى .
طلبە ماسەنك يائىنە اوطوردى ، چوق كچمەدن
اوزرىنە بر حزن چوكدى . لامبەدن چىقان
ايس قوقوسى اونە بعض مېم حسلر وجودە
كتىرمىشدى . عجباً رۇيى كورويوردى ؟ يوقسە
بونلر اسكى خاطرلە لى ايدى ؟ ... نە زمان و نە دە
كورمىشدى ؟ اوطوردىنى يريوك بر قورىدورە
بىكزە يوردى . اوطەدە قوتلى بر غاز قوقوسى
واردى . ديواردن آقان صوداملەلر اوجاغك
دمىر صاچى اوزرىندە تخف بر سس چىقارايوردى
طلبەنك قلى بىوك بر آللە دولمشدى .

جامە كىن :